

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul
Metodologiei de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere
(denumirea proiectului)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (Aviz prin email din 02 iunie 2021)				
<p>Pct. 5 din proiectul Metodologiei</p> <p>”5. Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate, conform formulei: $PC = (PL * CV) / K + MC(n) + AC + TVA$ unde:</p> <p>PC – prețul maxim de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, lei/litru;</p> <p>PL – valoarea mediei mediilor cotațiilor: - pentru benzina 95 - Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă; - pentru motorină - ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă - pentru gazul lichefiat - FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 14 de zile anterioare, \$/tonă.</p> <p>CV – rata oficială medie de schimb a monedei</p>	<p>Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova</p>	<p>1</p>	<p>Se propune completarea p.5 din Secțiunea 2 cu definiția expresă a variabilei AC_{b-5}.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Reieșind din necesitatea descrierii exacte a unor indicatori care urmează a fi utilizați la calcularea valorilor marjelor, punctul 12 din Metodologie, după descrierea componentei „PL_{b-5}” va fi suplinit cu următorul text:</p> <p style="padding-left: 40px;">AC_{b-5} - cota accizelor „aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;”</p> <p>Pentru a exclude unele lacune din formulele prezentate în Proiect, la pct. 12-13 în fiecare formulă după indicatorul PL_{b-5}, urmează de suplinit cu produsul, „*CV_{b-5}”. În</p>

<p>naționale în raport cu dolarul SUA, stabilită de Banca Națională a Moldovei: pentru 14 zile anterioare, lei/\$;</p> <p>K – densitatea medie pentru benzină în mărime de 758 kg/m³ sau 1319 litri/tonă, pentru motorină de 845 kg/m³ sau 1183 litri/tonă și pentru gazul lichefiat de 564 kg/m³ sau 1773 litri/tonă.</p> <p>MC(n) – marjele la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și la gazul lichefiat, lei/litru, pentru semestrul(n);</p> <p>AC – cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, exprimată conform K în lei/litru;</p> <p>TVA – cota TVA aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, lei/litru.”</p>				<p>rezultatul acestei corectări cotațiile Platts care sunt publicate în dolari SUA vor fi transformate în lei moldovenești. Totodată la formula din pct. 12 al Metodologiei care stabilește modalitatea de calculare a marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei, urmează ca rezultatul final să fie ajustat conform densității fiecărui tip de produs. Prin urmare formula urmează să fie completată cu operațiunea „/K”</p>
Asociația Petroliștilor din Republica Moldova (Aviz nr. 1 din 24 mai 2021)				
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	2	Referitor la Importator și Achiziție locală, Legea Nr.129/2021, dar în special ”Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale”, prin formula de calcul a prețului maxim de comercializare cu amănuntul definește aplicabilitatea acestuia pentru ”fiecare partidă de produse petroliere importate”. În cadrul ședinței, reprezentanții ANRE au prezentat structura pieței de import, unde, 84 de companii cu 306 stații de vânzare a	Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor

			<p>produselor petroliere achiziționează produsul de pe piața locală, de la importatori. Pentru respectarea legii, Importatorii ar trebui să vândă produsul cu ”note de preț maxim” – o practică anticoncurențială.</p> <p>Adițional, în urma achiziției locale a produselor petroliere nu se respectă norma ”valorii medii a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare”, deoarece acestea nu sunt achiziționate imediat după import, dar pot fi stocate de către importator. În lipsa trasabilității lotului, acesta va denatura și mai mult variabila ”PL” din formula de calcul a prețului maxim de comercializare cu amănuntul și, drept efect, prețul maxim va fi calculat eronat.</p>	<p>petroliere nr. 461/2001 și care prevede expres că: „Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate”.</p>
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	3	<p>Referitor la Evidența partidelor de import. În conformitate cu standardele naționale de contabilitate, stocurile sunt înregistrate la costul mediu ponderat per loc de păstrare. Astfel, din cauza omogenității produsului, nu este fezabilă divizarea produsului și evidența costului stocului după metoda FIFO sau LIFO. Mai mult, companiile petroliere mici nu au posibilitatea păstrării evidenței contabile alta decât prețul mediu ponderat a produselor petroliere din cauza lipsei resurselor umane. Evidența loturilor de import va fi imposibilă de efectuat în cazul achiziției locale de produse petroliere.</p> <p>Chiar dacă companiile petroliere mici vor investi în sisteme contabile performante și în resurse umane necesare evidenței ”loturilor”, companiile petroliere mici efectuează achiziții</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001 și care prevede expres că: „Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere”.</p>

			<p>”la necesitate” în dependență de vânzările stațiilor care le operează. Astfel fracționarea achizițiilor locale va crea un haos contabil din cauza numărului de loturi, a evidenței stocurilor, iar asta, inevitabil, va duce la erori tehnice. Companiile petroliere nu vor putea garanta un mediu de evidență contabilă (trasabil) ce va permite ANRE să efectueze supravegherea respectării Metodologiei, în conformitate cu Legea 129/2021.</p>	<p>importate,”.</p> <p>Totodată, pentru a asigura implementarea condițiilor legii, autorii au stabilit la pct. 19 din proiect că: „Pentru stațiile de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate, în cazul comercializării complete a partidei precedente în intervalul cuprins între orele 00:01-23:59, prețul de comercializare precedent nu poate fi modificat și rămâne valabil până la întocmirea raportului zilnic de închidere, emis de aparatele de casă și de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor, urmând ca prețul nou să fie pus în aplicare începând cu ziua următoare, ora 00:01.”</p>
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	4	<p>Referitor la Cotațiile Platts. Accesul la aceste cotații se face în baza contractelor individuale cu fiecare abonat. Această resursă este proprietate intelectuală și nu poate fi distribuită de la importator la cumpărător, sau împărțită participațiilor la piața produselor petroliere. În dependență de numărul abonaților, prețul acestui abonament poate ajunge la sume exorbitante, care ar avea un efect financiar negativ asupra situației financiare a companiilor petroliere.</p>	<p>Pentru a soluționa acest subiect autorii au prevăzut la pct. 7 din proiect faptul că: „În fiecare zi lucrătoare, până la ora 12:00, Agenția, publică pe pagina sa web indicatorii rezultați din formula (PL* CV), pentru fiecare produs petrolier în parte. Acești indicatori se utilizează la calcularea nivelului maximal</p>

				al prețului pentru fiecare partidă importată în ziua următoare, începând cu ora 00.01.”
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	5	Referitor la Marja comercială specifică. În conformitate cu textul Legii, mărimea marjei la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale se va stabili de către ANRE. Adicional, această marja ”nu poate fi mai mare decât media marjelor de comercializare ale operatorilor de pe piața produselor petroliere”. Această clauză susține ineficiența, or, companiile care vor gestiona afacerile ineficient, va afecta negativ marja tuturor participanților la piața produselor petroliere. În special, vor fi afectate companiile mici, care, în lipsa ”economiiilor de scară” pe care le au companiile mari, vor fi penalizate și, ulterior, forțate să își închidă afacerea.	Argumentul nu este valabil deoarece ineficiența poate duce doar la majorarea marjei, iar companiile care vor gestiona afacerea într-un mod suficient de responsabil se vor încadra întotdeauna în nivelul marjei medii generale ale tuturor operatorilor.
Asociația Investitorilor Străini (Aviz nr. 60 din 19 mai 2021)				
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	6	Legea nr. 129/2021 nu include toți factorii decisivi pentru formarea unui preț corespunzător la produsele petroliere principale (în continuare "PPP") și gazul petrolier lichefiat (în continuare "GPL"). Proiectul reintroduce, însă total neoportun situației reale din piață, conceptul plafonării prețurilor pentru PPP și GPL. Adică, parțial prevederile cadrului legal aplicabil până la intrarea în vigoare a Legii nr. 302/2018.	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile legii.
	Asociația Investitorilor Străini	7	În contextul celor relatate în Lege, companiile petroliere țin să sublinieze că Legea nu reflectă toți factorii care în mod practic ar trebui să	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea

<p>Comentariu general</p>		<p>determine prețul de vânzare cu amănuntul a PPP și GPL. În mod concret, constatăm lipsa următoarelor reglementări esențiale:</p> <p>(1) Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a PPP nu pot fi determinate separat pentru fiecare lot de produs importat, întrucât companiile petroliere vor fi nevoite să calculeze un preț maxim de fiecare dată când efectuează orice procedură de import al PPP, indiferent de cantitatea acesteia.</p> <p>În practică, companiile petroliere principale efectuează pe lună cca o sută de intrări respective pentru fiecare tip de carburant în parte, adică cca 400 de intrări per total per lună, ceea ce este imposibil de implementat în practică).</p> <p>Mai mult ca atât, metoda de evidență a stocurilor pentru fiecare lot separat, conform Legii 129/2021, ar contravine atât standardului național contabil, cât și al celui internațional (pentru companiile care țin evidența contabilă și întocmesc situații financiare conform SIRF) "Stocuri", întrucât potrivit standardelor nominalizate, evidența stocurilor de PPP și GPL se efectuează conform metodei costului mediu ponderat, și nu pe loturi distincte.</p> <p>Consecințe: În caz de implementare, companiile petroliere vor fi în imposibilitate de a implementa o asemenea metodologie, de a respecta Standardele Naționale de Contabilitate "Stocuri" (întrucât, potrivit standardului</p>	<p>Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile legii.</p> <p>Propunerile nu pot fi acceptate atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001 și care prevede expres că: „Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate,”.</p> <p>Pentru a soluționa dificultățile comercianților cu amănuntul de a duce evidența partidelor, autorii au prevăzut la pct. 7 din proiect faptul că: „În fiecare zi lucrătoare, până la ora 12:00, Agenția, publică pe pagina sa web indicatorii rezultați din formula (PL*</p>
---------------------------	--	--	--

			nominalizat, evidența stocurilor de PPP și GPL se efectuează conform metodei costului mediu ponderat, și nu pe loturi distincte), ceea ce va duce la diminuarea activității în Republica Moldova. În ceea ce ține de importul PPP (în general), odată ce Metodologia va fi aplicată conform Legii nr. 129, importul PPP va scădea considerabil, punând siguranța petrolieră a Republicii Moldova în pericol de insuficiență a PPP	CV), pentru fiecare produs petrolier în parte. Acești indicatori se utilizează la calcularea nivelului maximal al prețului pentru fiecare partidă importată în ziua următoare, începând cu ora 00.01.”
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	8	<p>(2) Formarea prețurilor de către agenții economici</p> <p>Conform Legii nr. 129/2021, în mod practic, prețurile urmează a fi stabilite de către agenții economici, pe baza Normelor generale de calcul și aplicare a produselor petroliere principale. Aici intervin mai multe incertitudini și aspecte operaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conform Legii nr. 129/2021, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) nu va avea dreptul să dispună prețuri plafonate maximale pentru produsele petroliere la nivel de industrie, deoarece fiecare companie petrolieră urmează să își calculeze independent și prețurile maximale pe baza Normelor din Anexa 2. - Nu se menționează cum exact se vor implementa aceste Norme (ținând cont de multitudinea de factori restrictivi) și cât de des vor avea loc schimbările de prețuri, astfel încât să se respecte prevederile din Articolul 4 	<p>Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile legii.</p> <p>Conform Art. 1 al Legii nr. 54/2021, articolul 4 alin. (1) al Legii nr. 461/2001 are o nouă redacție și anume: „Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în</p>

			<p>“Formarea prețurilor la produsele petroliere”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Companiile petroliere ce nu sunt importatori, nu vor putea aplica Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor pentru produsele comercializate din Anexa 2, deoarece în relațiile comerciale cu importatorii, aceste companii nu folosesc cotațiile Platts, ci un preț final la comercializarea cu ridicata. - Multe companii petroliere mici din piață nu au acces la informația despre cotațiile Platts, costul pentru primirea raportului zilnic fiind unul enorm, ce va impact negativ situația financiară a respectivelor companii. - În Lege, sunt mai multe descrieri eronate a componentelor din formula de calcul a stabilirii prețurilor, ce nu pot fi implementate și urmează a fi schimbate (ex: la CV lei/USD, la densitate litri/tona). 	<p>vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.”</p> <p>Pentru companiile care nu sunt importatori a fost stabilit la pct. 10 din Metodologie că: „În cazul comercializării cu amănuntul a partidelor de produse petroliere procurate cu ridicata de la importatori, marja aplicată la calcularea prețurilor maxime nu poate depăși rezultatul formulei: $MC(n) - MCan(n)$.” Prin urmare companiile mici care procură local produsele petroliere, vor aplica doar o parte din marja prevăzută la amănunt deoarece vor procura produsele de la importatori cu marja pentru activitatea cu ridicata deja inclusă.</p>
	Asociația Investitorilor Străini	9	(3) Articolul 4, Legea 129/2021, stabilește cotațiile Platts ca norme generale de calcul și aplicare a prețului pentru GPL, cotații ce nu sunt relevante pentru GPL și se aplică în realitate doar la produsele petroliere. Pentru	Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că: „Prețurile de comercializare a

<p>Comentariu general</p>			<p>GPL, în general, se folosește o altă modalitate de stabilire a prețurilor, ce ia în considerare cotații relevante, ca și exemplu Argus DAF Ukraine (hotarul de est al Ucrainei) sau Argus RBS (România, Bulgaria, Serbia).</p> <p>Mai mult decât atât, în perioada aprilie - septembrie a fiecărui an se constată un deficit al gazului lichefiat, astfel, pentru asigurarea cantităților necesare în RM, acest produs se achiziționează din Federația Rusă, are vinde gazul lichefiat la prețuri fixe, neutilizând cotațiile.</p> <p>În contextul celor expuse mai sus, cu scopul îmbunătățirii cadrului legal de activitate al operatorilor pe piața produselor petroliere a RM, solicităm respectuos exceptarea aplicării Legii nr. 129/2021 la formarea prețurilor la gaze lichefiate.</p>	<p>produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy), gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage Pentru o corespundere mai exactă cu Normele generale din Anexa Nr.2 la Legea 54/2021, la fiecare cotație descrisă la punctul 5 al Metodologiei urmează de suplinit după cuvântu</p>
---------------------------	--	--	---	--

				anterioare cu sintagma „zilei efectuării importului”
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	10	<p>(4) Marja comercială (în continuare "MC") conform Legii trebuie concretizată. Or, Legea prevede că MC include cheltuieli de transportare și asigurare până la teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.</p> <p>Consecințe: În cazul în care marja comercială specifică nu acoperă costurile companiilor petroliere, acestea vor fi nevoite să suporte pierderi financiare considerabile, întrucât o parte din cheltuielile suportate în prezent de către companiile petroliere la comercializarea cu amănuntul a PPP și a GPL vor rămâne neacoperite de marja comercială specifică stabilită.</p> <p>Reintroducerea marjei comerciale specifice va genera dificultăți în acumularea fondurilor pentru efectuarea investițiilor pentru menținerea stațiilor de alimentare cu combustibil și bazelor petroliere în starea tehnică convenită și sporește riscul de nerecuperare a investițiilor efectuate de către investitorii străini și deci va prejudicia direct activitatea lor în Republica Moldova, încălcând tratatele de promovare și protejare a investițiilor străine, semnate între Guvernul RM și Guvernele altor țări.</p> <p>Totodată, trebuie de menționat faptul că</p>	<p>Propunerea nu este relevantă deoarece conform poriectului „Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei”. În consecință Marjele indiferent de tipul comerțului pentru care se calculează, vor reprezenta o valoare efectiv înregistrată de către companii.</p>

			<p>cotațiile la țitei, cât și cotațiile Platts la produse petroliere pe piețele internaționale sunt influențate de mai mulți factori și au o tendință caracteristică de a crește lent cu scădere ulterioară bruscă. Astfel, datele statistice arată că pentru perioada 1 iunie 2016 – 1 iulie 2018 prețurile la produsele petroliere afișate la benzinării, publicate la fiecare 2 săptămâni de ANRE, au fost majorate de 64 de ori și micșorate de 45 de ori. De reamintit faptul că în anul 2018 când prețurile la produsele petroliere și gazul lichefiat au început să crească, Ministerul Economiei și Infrastructurii a atacat în judecată deciziile ANRE și a „înghețat” pentru o perioadă de 9 luni prețurile de comercializare, astfel lăsând companiile petroliere sub pragul de rentabilitate.</p> <p>Atragem atenția Dumneavoastră și asupra faptului că marja comercială specifică, calculată în 2016 nu conține rezerve de investire și profitabilitate, fapt care nu va permite efectuarea investițiilor capitale și celor necesare pentru menținerea activelor existente în stare corespunzătoare, precum și va afecta negativ posibilitatea întreprinderilor de a păstra stocurile de rezervă pentru asigurarea securității energetice a RM.</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	11	(5) Legea 129/2021 nu menționează includerea altor indicatori economici ce au o influență majoră asupra prețului de comercializare cu amănuntul a PPP și care, în opinia companiilor petroliere, trebuie a fi incluși în MC în momentul stabilirii metodologiei de către	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica

			<p>ANRE, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reduceri comerciale oferite cumpărătorilor de PPP (inclusiv instituțiilor și întreprinderilor de stat în cadrul procedurilor de achiziții publice – bani publici, care, în ultima instanță, sunt economisiți din contul companiilor petroliere); • prețul stocurilor de PPP păstrat în depozitele petroliere; • închiderea periodică a rafinăriilor furnizoare de PPP; • creșterea anuală a salariilor și fondurilor de asigurări medicale și sociale de stat (astfel, formarea MC în baza fondurilor de salarizare din anul precedent la stabilirea MC pentru anul curent ar fi economic inechitabilă); • problema monopolizării pieței de prestare a serviciilor privind inspectarea PPP; • datorii; • problema majorării periodice a taxelor locale, conform legislației aplicate. <p>Consecințe: Pierderile financiare ale companiilor petroliere vor genera creșterea ratei de șomaj (în special în raioanele vulnerabile din această țară); reducerea încasărilor în bugetele de stat și locale, etc.</p>	sau interpreta prevederile acestuia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 .
	Asociația	12	(6) Legea nr. 129/2021 nu include nici o reglementare în privința aplicării Legii nr.	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr.

Comentariu general	Investitorilor Străini		10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, întrucât potrivit art. 29 (3) din legea nominalizată, toți importatorii de PPP sunt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de către ANRE.	54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 . Totodată, art. 14 alin. (4) al Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile stabilește cp 4), „ La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va lua în considerare diferența dintre prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și/sau din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă și prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.” Până la momentul actual biocarburanții au fost premixaxi la rafinării iar companiile nu au raportat careva costuri suplimentare pentru plasarea acestora pe
--------------------	------------------------	--	---	---

				piața autohtonă.
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	13	(7) Proiectul nu include nici o reglementare în privința aplicării HG nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere, implementarea căreia presupune cheltuieli suplimentare considerabile pentru companiile petroliere.	Toate cheltuielile efective urmează a fi luate în considerație la calcularea marjelor, inclus cheltuielile obligatorii aferente obligațiilor de asigurare a condițiilor de mediu.
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	14	(8) Legea 129/2021 nu conține vreun coeficient (rată) de multiplicare pentru produsul diesel calitate premium diferit versus cel de bază (motorina ≤ 10 ppm), și respectiv prevede un coeficient eronat pentru benzina calitate premium. Produsele petroliere premium benzine și motorine, de calitate superioară, aditivate sau trecute printr-un proces adițional de mixare, nu vor fi luate în considerare la aplicabilitatea prezentei norme de calcul a prețului. Argumentele pentru exceptarea de la metoda de stabilire a prețului menționat constau în: - Calitatea net superioară determinată prin indicatori diferiți și procese de producere diferite; - Produsele sunt trecute printr-un proces adițional de aditivare, aditiv dezvoltat și creat de către companiile petroliere pentru a	Prin H.G. nr. 1116/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, în republica Moldova au fost transpuse art.2 pct.1 și 2, art.3, 4, 7 și 8, anexa I-II din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CEE a Consiliului, publicată în <i>Jurnalul Oficial al Comunităților Europene</i> L350 din 28 decembrie 1998, astfel cum a fost ultima oară modificată prin Directiva (UE)

		<p>îmbunătăți performanțele produselor;</p> <p>- Nu sunt considerate produse de bază de strictă necesitate pentru economia țării și pentru populație, reprezentând circa 10% din vânzările totale ale produselor petroliere;</p> <p>- Costurile de achiziție direct de la rafinărie mult mai scumpe.</p> <p>a) pentru motoare de calitate tip Euro-5 (cu un procent de filtrabilitate mai mare, de asemenea aditivată, conform SM EN 590), producerea căreia prevede costuri mai ridicate decât pentru motoare listate în p.3 din Proiect.</p> <p>Cu titlu subsidiar, ținem să menționăm că potrivit HG nr. 1116/2002 și nr. 476/2002, motoare >10ppm, și benzine >10ppm, indicate în Lege, nu sunt eligibile introducerii pe teritoriul Republicii Moldova, întrucât nu corespund standardelor SM EN 228 și SM EN 590, aplicabile la certificarea obligatorie a calității PPP.</p> <p>Consecințe: În cazul omiterii acestui coeficient, motoare de calitate tip Euro-5, îi va fi aplicat coeficientul de multiplicare 1, conform Legii. Astfel, companiile petroliere vor fi puse într-un dezavantaj economic, fiind nevoite să vândă un produs mai scump la un preț redus. Prin urmare, companiile petroliere vor fi nevoite să se abțină de la comercializarea motoarelor respective, ceea ce într-un final va putea duce la dispariția acestui tip de PPP de pe piața Republicii</p>	<p>2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015.</p> <p>Conform acestor Specificațiilor tehnice de la anexa nr. 3 al Regulamentului, pentru benzină și motorină nu este prevăzut tipul „premium” de produs.</p>
--	--	--	--

			<p>Moldova.</p> <p>(b) Rata de multiplicare de 1.03 pentru benzine cu cifra octanică de minimum 98 nu este una fezabilă, întrucât costurile de achiziție a acesteia depășesc semnificativ coeficientul 1.03 propus conform Legii. Altfel, companiile petroliere vor fi nevoite să se abțină de la comercializarea benzinei respective.</p> <p>Încadrarea Legii în cadrul legal existent. Lipsa previzibilității și transparenței decizionale.</p> <p>Potrivit art.3 (4) Legea nr. 183/2012, pentru sectoarele economice în care concurența este restrânsă (nu este cazul) sau nu există (nu este cazul), precum și în împrejurări excepționale (cum ar fi: situațiile de criză, dezechilibrul major dintre cerere și ofertă) (nu este cazul), Guvernul este în drept să dispună și/sau să aplice măsuri cu caracter temporar pentru a împiedica sau chiar pentru a bloca creșterea excesivă a prețurilor. Aceste măsuri sunt adoptate prin hotărâre de Guvern pe o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru perioade de cel mult 3 luni, atâta timp cât persistă împrejurările care au justificat hotărârea Guvernului.</p> <p>Astfel, conchidem că pentru adoptarea Legii nu există premise, iar adoptarea acestuia va intra în contradicție cu cadrul legal existent.</p> <p>Totodată, având aspirația de aderare la Uniunea Europeană, RM a ratificat Acordul de Asociere</p>	
--	--	--	--	--

		<p>cu Uniunea Europeană („Acord”) prin care (art. 346) se asumă să implementeze în legislația locală cele mai bune practici europene și să respecte prevederile acestui Acord. Adicional dorim să menționăm faptul că în nici o țară din Uniunea Europeană (cu excepția Croației, care a implementat și ulterior a anulat plafonarea prețurilor la produsele petroliere) nu sunt implementate prevederi legislative care introduc prețurile plafon la comercializarea produselor petroliere și a gazului lichefiat, acesta determinându-se doar prin cerere și ofertă.</p> <p>De asemenea, în contextul Legii, companiile membre denotă faptul că în Republica Moldova cadrul legal în cauză este supus unor modificărilor similare frecvente. Astfel, spre exemplu, din anul 2008, metodologia formării și aplicării prețurilor la PPP (în continuare "Metodologia") a fost modificată de 3 ori (!). Și, de fiecare dată, mecanismul transpus prin intermediul modificărilor se constată a fi defectuos. De asemenea, un moment de subliniat este faptul că Legea 129/2021 este a 17-a modificare a Legii nr. 461/2001 în doar 10 ani!</p> <p>În concluzie, ținem să afirmăm că implementarea Legii, în versiunea existentă, va avea un impact negativ asupra activității economice a companiilor petroliere, inclusiv importul PPP, va denatura mediul concurențial pe piața internă a PPP, dar și va cauza înrăutățirea condițiilor de muncă, și, în</p>	
--	--	---	--

			consecință, poate duce la diminuarea activității de întreprinzător a companiilor petroliere în Republica Moldova. În ceea ce ține de importul PPP (în general), odată ce Legea va fi implementată, importul PPP va scădea considerabil, punând siguranța petrolieră a Republicii Moldova în pericol de insuficiență de PPP.	
Asociația Investitorilor Străini (Aviz repetat nr. 62 din 31 mai 2021)				
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	15	<p>Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde prevederilor art. 30, alin. 1 la Legea privind actele normative.</p> <p>Prin scrisoarea nr. 31-06-5420 din 26.06.2020, Guvernul a prezentat Biroului Permanent al Parlamentului avizul la proiectul de lege menționat supra, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 419 din 24 iunie 2020. Din conținutul avizului rezultă că ”nota informativă necesită a fi întocmită în conformitate cu art. 30, alin. 1 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.”</p> <p>Conform art. 30, alin. 1 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017 (în continuare Legea nr. 100/2017): ”Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr.1, care va cuprinde cel puțin următoarele compartimente:</p> <p>a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;</p>	<p>Agenția nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

			<p>b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;</p> <p>c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;</p> <p>e) fundamentarea economico-financiară;</p> <p>f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;</p> <p>g) avizarea și consultarea publică a proiectului;</p> <p>h) constatările expertizei anticorupție;</p> <p>i) constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>j) constatările expertizei juridice;</p> <p>k) constatările altor expertize.”</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	16	<p>Urmare a analizei Proiectului de lege nr. 54 din 29.01.2020 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001 (art. 4, 13), rezultă cu certitudine că autorul acestuia a omis includerea următoarelor compartimente în nota informativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fundamentarea economico-financiară; - modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare; - avizarea și consultarea publică a proiectului; - constatările expertizei anticorupție; - constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene; - constatările expertizei juridice; - constatările altor expertize. 	<p>Agencia nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

			<p>În cazul respectării prevederii menționate și întocmirii fundamentării economico-financiare, autorul proiectului ar fi ajuns la concluzia că prin adoptarea acestuia este inevitabilă survenirea unor urmări foarte grave față de toți destinatarii normelor aprobate.</p> <p>Menționăm suplimentar faptul că Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO20/6330 din 18.02.2020 transmis Parlamentului prin Scrisoarea Centrului Național Anticorupție nr. 06/2-1112 din 18.02.2020, la fel, concluzionează asupra faptului că Nota informativă conține o argumentare superficială, nefiind efectuată o analiză consistentă a propunerilor din proiect, prin care s-ar identifica consecințele aplicării proiectului, „fie ele benefice sau din contra, prejudiciabile” (pag. 3 a Raportului de expertiză anticorupție), cu indicarea necesității suplinirii Notei informative cu argumente care ar susține necesitatea proiectului.</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	17	<p>Fundamentarea economico-financiară la stabilirea prețurilor maxime de comercializare cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere principale, calculate la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs și partidă importată, în comun cu stabilirea marjei comerciale specifice în baza rezultatelor din ultimii 5 ani precedenți, urmează să provoace următoarele consecințe concrete:</p> <p>1. Stabilirea de către acționarii străini sau locali a operatorilor de pe piața produselor petroliere a</p>	<p>Agenția nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

		<p>lipsei de profit, ba chiar constatarea pierderilor financiare în urma stabilirii prețurilor maxime per partidă și a marjei comerciale va duce la diminuarea importului și vânzării cu ridicata și amănunt de produse petroliere, fapt comunicat în cadrul la a doua consultare publică organizată de ANRE privind elaborarea noii Metodologii de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere din 26.05.2021 (încălcarea art. 46 din Constituție – dreptul la proprietate privată și protecția acesteia și art. 127 din Constituție – Proprietatea).</p> <p>https://www.privesc.eu/arhiva/94974/A-doua-consultare-publica-organizata-de-ANRE-privind-elaborarea-noii-Metodologii-de-calculare-si-aplicare-a-preturilor-la-produsele-petroliere</p> <p>2. Criza energetică fără precedent pe piața produselor petroliere datorate de insuficiența sau lipsa totală a produselor petroliere, care va afecta grav siguranța energetică a Republicii Moldova și întreaga economie a Republicii Moldova.</p> <p>3. Denaturarea mediului concurențial pe piața internă a Republicii Moldova și așa grav afectat de acțiunile împotriva operatorilor pieței.</p> <p>4. Reducerea volumelor de produse petroliere și a gazului lichefiat importate în Republica Moldova și vândute pe piața internă, fapt care va genera reducerea considerabilă a impozitelor și taxelor în bugetul public național sub forma</p>	
--	--	--	--

		<p>TVA, accize, impozit pe venit, contribuțiile în fondul social și medical, etc.</p> <p>5. Diminuarea importurilor/vânzării cu ridicata și cu amănuntul a produselor petroliere, fapt care va duce la achitarea diminuată a contribuțiilor menționate în bugetul public național.</p> <p>6. Șomajul sau reducerea personalului din cadrul a aproximativ 720 de stații de alimentare cu combustibil din Republica Moldova, însoțit de neachitarea salariilor, impozitelor și contribuțiilor obligatorii din acestea. (încălcarea art. 43 din Constituție – Dreptul la muncă și la protecția muncii a angajaților benzinărilor).</p> <p>Prin survenirea consecințelor menționate mai sus se va arăta clar încălcarea crasă a prevederilor art. 126 din Constituția RM: ”(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.</p> <p>(2) Statul trebuie să asigure:</p> <p>a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;</p> <p>b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor</p>	
--	--	---	--

			<p>factorilor de producție;</p> <p>c) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;</p> <p>d) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.”</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	18	<p>Lipsa impactului de reglementare conform avizului Direcției Generale Juridice a Parlamentului Potrivit pct. 4 din scrisoarea Direcției Generale Juridice a Parlamentului nr. 4 din 13 februarie 2020 rezultă că nu a fost prezentată analiza impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător, prevăzute la art. 2, 25, 40 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO20/6330 din 18.02.2020 transmis Parlamentului prin Scrisoarea Centrului Național Anticorupție nr. 06/2-1112 din 18.02.2020 la fel, atrage atenția asupra faptului că Nota informativă nu conține analiza impactului de reglementare, „în pofida faptului că prevederile proiectului de lege vizează activitatea de întreprinzător a persoanelor din domeniul comercializării produselor petroliere” (pag. 4 a Raportului de expertiză anticorupție).</p> <p>Obiecția menționată nu a fost înlăturată nici ulterior, fapt confirmat prin lipsa mențiunilor despre aceasta în Raportul Comisiei economie, buget și finanțe CEB-06 nr. 62 din 26.02.2021 și în Raportul Comisiei economie, buget și</p>	<p>Agenția nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>

		<p>finanțe CEB-06 nr. 137 din 08.04.2021.</p> <p>Conform art. 25, alin. 2 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017: ”Dacă proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație.”</p> <p>Anexa nr. 1 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017, la fel, prevede la p.2, alin.(3): „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum și rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.”</p> <p>Conform art. 40 din Legea 100/2017: ”Proiectul actului normativ este prezentat autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere împreună cu dosarul de însoțire, care conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nota informativă; b) după caz, raportul de analiză ex ante sau analiza impactului de reglementare;” 	
--	--	--	--

<p>Comentariu general</p>	<p>Asociația Investitorilor Străini</p>	<p>19</p>	<p>Conform art. 13 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235-XVI din 20.07.2006:</p> <p>”(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”</p> <p>Astfel, venim cu următoarele argumente ce ar demonstra lipsa clară a beneficiilor oricărui subiect implicat (stat, operatori, consumatori), lezarea drepturilor operatorilor de pe piața produselor petroliere și iminența diminuării importurilor și vânzării de produse petroliere.</p> <p>I. Legea 54 nu include toți factorii decisivi pentru formarea unui preț adecvat la produsele petroliere principale (în continuare "PPP") și gazul petrolier lichefiat (în continuare "GPL"). Legea contestată reintroduce, însă necorespunzător situației reale din piață, conceptul plafonării prețurilor pentru PPP și GPL. Adică, parțial prevederile cadrului legal aplicabil până la intrarea în vigoare a Legii</p>	<p>Agenția nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>
---------------------------	---	-----------	--	--

		<p>302/2018.</p> <p>În contextul celor relatate în Lege, companiile petroliere țin să sublinieze că Legea nu reflectă toți factorii care în mod practic ar trebui să determine prețul de vânzare cu amănuntul a PPP și GPL. În mod concret, constatăm lipsa următoarelor reglementări esențiale:</p> <p>(i) Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a PPP nu pot fi determinate separat pentru fiecare lot de produs importat, întrucât companiile petroliere vor fi nevoite să calculeze un preț maxim de fiecare dată când efectuează orice procedură de import al PPP, indiferent de cantitatea acesteia.</p> <p>În practică, companiile petroliere principale efectuează pe lună cca o sută de intrări respective pentru fiecare tip de carburant în parte, adică cca 400 de intrări per total per lună, ceea ce este imposibil de implementat în practică.</p> <p>Mai mult ca atât, metoda de evidență a stocurilor pentru fiecare lot separat, conform Legii nr. 54, ar contravine atât standardului național contabil, cât și al celui internațional (pentru companiile care țin evidența contabilă și întocmesc situații financiare conform SIRF) "Stocuri", întrucât potrivit standardelor nominalizate, evidența stocurilor de PPP și GPL se efectuează conform metodei costului mediu ponderat, și nu pe loturi distincte.</p>	
--	--	---	--

			<p>Consecințe: În caz de implementare, companiile petroliere vor fi nevoite să nu poată implementa o asemenea metodologie, să nu mai respecte standardele naționale de Contabilitate “Stocuri” întrucât potrivit standardului nominalizat evidența stocurilor de PPP și GPL se efectuează conform metodei costului mediu ponderat, și nu pe loturi distincte.</p> <p>Consecințe: În caz de implementare, companiile petroliere vor fi nevoite să nu poată implementa o asemenea metodologie, sa nu mai respecte standardele naționale de Contabilitate “Stocuri, sa își diminueze activitatea în Republica Moldova. În ceea ce ține de importul PPP (în general), odată ce Metodologia va fi aplicata conform Legii 54/2021, importul PPP va scădea considerabil, punând siguranța petrolieră a Republicii Moldova în pericol de insuficiență a PPP.</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	20	<p>(ii) Formarea prețurilor de către agenții economici: conform Legii 54/2021, în mod practic, prețurile vor fi stabilite de către agenții economici, pe baza Normelor generale de calcul și aplicare a produselor petroliere principale. Aici intervin mai multe aspecte operaționale:</p> <p>- Conform Legii 54/2021, ANRE nu va avea dreptul să dispună prețuri plafonate maxime pentru produsele petroliere la nivel de industrie, deoarece fiecare companie petrolieră își va calcula independent și prețurile maxime pe</p>	Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001 și care prevede expres că: „Prețurile maxime de comercializare cu

		<p>baza Normelor din Anexa 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu se menționează cum exact se vor implementa aceste Norme (ținând cont de multitudinea de factori restrictivi) și cât de des vor avea loc schimbările de prețuri, astfel încât să se respecte prevederile din Articolul 4 “Formarea prețurilor la produsele petroliere”. - Companiile petroliere ce nu sunt importatori nu vor putea aplica Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor pentru produsele comercializate din Anexa 2, deoarece în relațiile comerciale cu importatorii, aceste companii nu se folosesc de cotațiile Platts, ci un preț final la comercializarea cu ridicata. - Multe companii petroliere mici din piață nu au acces la informația despre cotațiile Platts, costul pentru primirea raportului zilnic fiind unul enorm, ce va impacta negativ situația financiară a respectivelor companii. - În Lege, sunt mai multe descrieri eronate a componentelor din formula de calcul a prețurilor, ce nu pot fi implementate și trebuie schimbate (ex: la CV lei/USD, la densitate litri/tona) 	<p>amănuntul a produselor petroliere principale se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate,”.</p> <p>Totodată, pentru a asigura implementarea condițiilor legii, autorii au stabilit la pct. 19 din proiect că: „Pentru stațiile de alimentare cu produse petroliere principale și gaze lichefiate, în cazul comercializării complete a partidei precedente în intervalul cuprins între orele 00:01-23:59, prețul de comercializare precedent nu poate fi modificat și rămâne valabil până la întocmirea raportului zilnic de închidere, emis de aparatele de casă și de control cu memorie fiscală conectate la distribuitor, urmând ca prețul nou să fie pus în aplicare începând cu ziua următoare, ora 00:01.”</p> <p>De asemenea autorii au prevăzut la pct. 7 din proiect faptul că: „În fiecare zi lucrătoare, până la ora 12:00, Agenția, publică pe pagina sa</p>
--	--	--	---

				web indicatorii rezultați din formula (PL* CV), pentru fiecare produs petrolier în parte. Acești indicatori se utilizează la calcularea nivelului maximal al prețului pentru fiecare partidă importată în ziua următoare, începând cu ora 00.01.”
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	21	<p>(iii) Legea, la Articolul 4, stabilește ca și Norme generale de calcul și aplicare a prețului la GPL cotațiile Platts, cotație ce nu este relevantă pentru GPL și se aplică în realitate doar la produsele petroliere. Pentru GPL, în general se folosește o altă modalitate de stabilire a prețurilor, ce ia în considerare cotații relevante, ca și exemplu Argus DAF Ukraine (hotarul de est al Ucrainei) sau Argus RBS (România, Bulgaria, Serbia).</p> <p>Mai mult decât atât, în perioada aprilie – septembrie a fiecărui an, se constată deficit a gazului lichefiat, astfel pentru asigurarea cantităților necesare în RM, acest produs se achiziționează din Federația Rusă, care vinde gazul lichefiat la prețuri fixe, neutilizând cotațiile.</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că: „Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor</p>

				medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy), gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	22	<p>(iv) Marja comercială (în continuare "MC") conform Legii trebuie concretizată. Or, Legea prevede că MC include cheltuieli de transportare și asigurare până la teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.</p> <p>Consecințe: În cazul în care marja comercială specifică nu acoperă costurile companiilor petroliere, acestea vor fi nevoite să suporte pierderi financiare considerabile, întrucât o parte din cheltuielile suportate în prezent de către companiile petroliere la comercializarea cu amănuntul a PPP și a GPL vor rămâne neacoperite de marja comercială specifică stabilită.</p> <p>Reintroducerea marjei comerciale specifice va genera dificultăți în acumularea fondurilor pentru efectuarea investițiilor pentru menținerea stațiilor de alimentare cu combustibil și bazelor petroliere în starea tehnică convenită și sporește riscul de nerecuperare a investițiilor efectuate de către investitorii străini și deci va prejudicia</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001</p> <p>Totodată, conform poriectului „Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani</p>

		<p>direct activitatea lor în Republica Moldova, încălcând tratatele de promovare și protejare a investițiilor străine, semnate între Guvernul RM și Guvernele altor țări.</p> <p>Totodată, trebuie de menționat faptul că atât cotațiile la țiței, cât și cotațiile Platts la produse petroliere pe piețele internaționale sunt influențate de mai mulți factori și au o tendință caracteristică de a crește lent cu scădere ulterioară bruscă. Astfel, datele statistice arată că pentru perioada 1 iunie 2016 – 1 iulie 2018 prețurile la produsele petroliere afișate la benzinării, publicate la fiecare 2 săptămâni de ANRE, au fost majorate de 64 de ori și micșorate de 45 de ori. De reamintit faptul că în anul 2018, când prețurile la produsele petroliere și gazul lichefiat au început să crească, Ministerul Economiei și Infrastructurii a atacat în judecată deciziile Agenției Naționale de Reglementare în Energetică și a „înghețat” pentru o perioadă de 9 luni prețurile de comercializare, astfel lăsând companiile petroliere sub pragul de rentabilitate.</p> <p>Atragem atenția și asupra faptului că marja comercială specifică calculată în 2016 nu conține rezerve de investire și profitabilitate, fapt care nu va permite efectuarea investițiilor capitale și celor necesare pentru menținerea activelor existente în stare corespunzătoare, precum și va afecta negativ posibilitatea întreprinderilor de a păstra stocurile de rezervă pentru asigurarea securității energetice a RM.</p>	<p>precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei”. În consecință Marjele indiferent de tipul comerțului pentru care se calculează, vor reprezenta o valoare efectiv înregistrată de către companii.</p>
--	--	---	---

Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	23	<p>(v) Legea nu menționează includerea altor indicatori economici ce au o influență majoră asupra prețului de comercializare cu amănuntul a PPP și care, în opinia companiilor petroliere, trebuie a fi incluși în MC în momentul stabilirii metodologiei de către ANRE, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reduceri comerciale oferite cumpărătorilor de PPP (inclusiv instituțiilor și întreprinderilor de stat în cadrul procedurilor de achiziții publice – bani publici, care, în ultima instanță, sunt economisiți din contul companiilor petroliere); • prețul stocurilor de PPP păstrat în depozitele petroliere; • închiderea periodică a rafinăriilor furnizoare de PPP; • creșterea anuală a salariilor și fondurilor de asigurări medicale și sociale de stat (astfel, formarea MC în baza fondurilor de salarizare din anul precedent la stabilirea MC pentru anul curent ar fi economic inechitabilă); • problema monopolizării pieței de prestare a serviciilor privind inspectarea PPP; • datorii; • problema majorării periodice a taxelor locale, conform legislației aplicate. <p>Consecințe: Pierderile financiare ale companiilor petroliere vor genera creșterea ratei de șomaj (în special în raioanele vulnerabile din această țară); reducerea încasărilor în bugetele de stat și locale, etc.</p>	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 .
--------------------	--	----	--	---

Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	24	(vi) Legea nu include nici o reglementare în privința aplicării Legii 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, întrucât potrivit art. 29 (3) din legea nominalizată, toți importatorii de PPP sunt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarbuanti care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarbuanti, stabilite de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 . Totodată, art. 14 alin. (4) al Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile stabilește cp 4), „La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va lua în considerare diferența dintre prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și/sau din import a biocarbuantiilor utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă și prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.” Până la momentul actual biocarbuanti au fost premixati la rafinării iar companiile nu au raportat
--------------------	--	----	--	---

				careva costuri suplimentare pentru plasarea acestora pe piața autohtonă.
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	25	(vii) Legea contestată nu include nici o reglementare în privința aplicării HG 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere, implementarea căreia presupune cheltuieli suplimentare considerabile pentru companiile petroliere.	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 . Totodată, art. 14 alin. (4) al Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile stabilește cp 4), „La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va lua în considerare diferența dintre prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și/sau din import a biocombustibililor utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă și prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.” Până la momentul

				actual biocarburanții au fost premixati la rafinării iar companiile nu au raportat careva costuri suplimentare pentru plasarea acestora pe piața autohtonă.
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	26	(viii) Legea propune folosirea unor rate de multiplicare pentru unele tipuri de produse petroliere cu un conținut de sulf care depășește limitele admisibile de introducere în Republica Moldova. Astfel, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1116 din 22.08.2002, pct. 23 și Anexei nr.3 al Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata prin sistem automatizat a produselor petroliere identificate: ”Se admite introducerea pe piață a benzinei și motorinei care corespund specificațiilor tehnice de conținut de sulf maxim 10,0 mg/kg sau 10 ppm (parts per million). Este important de menționat că reglementarea tehnică națională transpune prevederile art. 2, pct. 1 și pct. 2, art. 3, 4, 7, și 8, anexa -II din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13.10.1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L350 din 28.10.1998.	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 .
	Asociația Investitorilor Străini	27	(ix) Legea nu conține vreun coeficient (rată) de multiplicare pentru produsul diesel calitate premium diferit versus cel de bază (motorina ≤ 10 ppm), respectiv coeficient eronat pentru	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor

Comentariu general		<p>benzina calitate premium.</p> <p>Produsele petroliere premium benzine și motorine, de calitate superioară, aditivate sau trecute printr-un proces adițional de mixare, nu vor fi luate în considerare la aplicabilitatea prezentei norme de calcul a prețului. Argumentele pentru exceptarea de la metoda de stabilire a prețului menționat constau în:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Calitatea net superioară determinată prin indicatori diferiți și procese de producere diferite. - Produsele sunt trecute printr-un proces adițional de aditivare, aditiv dezvoltat și creat de către companiile petroliere pentru a îmbunătăți performanțele produselor. - Nu sunt considerate produse de bază de strictă necesitate pentru economia țării și pentru populație, reprezentând circa 10% din vânzările totale ale produselor petroliere. - Costurile de achiziție direct de la rafinărie mult mai scumpe. <p>a) pentru motorine de calitate tip Euro-5 (cu un procent de filtrabilitate mai mare, de asemenea aditivată, conform SM EN 590), producerea căreia prevede costuri mai ridicate decât pentru motorine listate în p.3 din Legea contestată.</p> <p>Cu titlu subsidiar, ținem să menționăm că potrivit HG 1116/2002 și 476/2002, motorine >10ppm, și benzine >10ppm, indicate în Lege, nu sunt eligibile introducerii pe teritoriul Republicii Moldova, întrucât nu corespund</p>	<p>petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 .</p> <p>Totodată, Prin H.G. nr. 1116/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate, în republica Moldova au fost transpuse art.2 pct.1 și 2, art.3, 4, 7 și 8, anexa I-II din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CEE a Consiliului, publicată în <i>Jurnalul Oficial al Comunităților Europene</i> L350 din 28 decembrie 1998, astfel cum a fost ultima oară modificată prin Directiva (UE) 2015/1513 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015.</p>
--------------------	--	---	--

		<p>standardelor SM EN 228 și SM EN 590, aplicabile la certificarea obligatorie a calității PPP.</p> <p>Consecințe: În cazul omiterii acestui coeficient, motorinei de calitate tip Euro-5, îi va fi aplicat coeficientul de multiplicare 1, conform Legii contestate. Astfel, companiile petroliere vor fi puse într-un dezavantaj economic, fiind nevoite să vândă un produs mai scump la un preț redus. Prin urmare, companiile petroliere vor fi nevoite să se abțină de la comercializarea motorinei respective, ceea ce într-un final va putea duce la dispariția acestui tip de PPP de pe piața Republicii Moldova.</p> <p>(b) Rata de multiplicare de 1.03 pentru benzine cu cifra octanică de minimum 98 nu este una fezabilă, întrucât costurile de achiziție a acesteia depășesc semnificativ coeficientul 1.03 propus conform Legii. Altfel, companiile petroliere vor fi nevoite să se abțină de la comercializarea benzinei respective.</p> <p>(x) afectarea intereselor entităților care nu importă produse petroliere și care nu au acces la cotațiile Platts.</p> <p>Legea nu prevede modalitatea de stabilire a prețurilor de către comercianții care nu efectuează importuri și care nu au posibilitatea de a achiziționa serviciile informaționale Platts. Numărul acestora constituie la moment 84 de unități, în posesia cărora se află 306 din aproximativ 720 stații de alimentare în toată țara.</p>	<p>Conform acestor Specificațiilor tehnice de la anexa nr. 3 al Regulamentului, pentru benzină și motorină nu este prevăzut tipul „premium” de produs.</p>
--	--	--	--

Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	28	<p>(xi) Importul și vânzarea gazului lichefiat.</p> <p>În formula de calcul inclusă în legea contestată, indicele PL reprezintă valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă.</p> <p>Cotația Platts FOB Med (Italy), utilizată în legea contestată nu poate fi aplicată dat fiind faptul că nici un importator din RM nu achiziționează gaze lichefiate (GPL) la prețuri care fac referire la această cotație. Cotația Platts FOB Med (Italy) este aplicabilă procurărilor care au loc doar pentru benzină și motorină. Însă cele mai mari importuri de GPL se efectuează din Federația Rusă, Kazahstan și România, respectiv cotațiile care ar putea fi relevante pentru stabilirea prețului pentru GPL sunt Argus DAF Ukraine (hotarul de est al Ucrainei) și Argus RBS (România, Bulgaria, Serbia), LPG Gaswire și Argus Black Sea.</p> <p>Mai mult decât atât, în perioada aprilie - septembrie a fiecărui an se constată deficit a gazului lichefiat, astfel pentru asigurarea cantităților necesare în RM, acest produs se achiziționează din Federația Rusă, care vinde gazul lichefiat la prețuri fixe, neutilizând cotațiile.</p> <p>Astfel, pot fi situații când prețul de achiziție a gazului lichefiat poate depăși semnificativ</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că:</p> <p>„Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy), gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage</p> <p>Pentru o corespundere mai</p>

			<p>valoarea oricărei cotații. În asemenea condiții importul acestui produs și comercializarea lui ulterioară cu amănuntul pe piața RM devine ineficientă care poate să aducă la deficit a gazului lichefiat în RM.</p> <p>De asemenea, utilizarea valorii medii a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului este imposibilă. Aceasta deoarece procedura de import este un proces de lungă durată, care începe cu 2-3 luni înainte de livrarea propriu-zisă.</p> <p>Renunțarea la livrarea implică aplicarea față de importator a unei penalități de aproximativ 25% din valoarea contractului.</p> <p>Stațiile de alimentare cu gaz lichefiat sunt obiecte industrial periculos care nu pot fi închise ca un magazin alimentar, ci necesită conservarea costisitoare astfel încât nu este posibilă vânzarea cu intermitențe a gazului lichefiat urmare a renunțării la anumite partide de marfă scumpe, formate în baza unor cotații aplicabile în cu totul altă regiune a globului decât cea din care va avea loc livrarea.</p>	<p>exactă cu Normele generale din Anexa Nr.2 la Legea 54/2021, la fiecare cotație descrisă la punctul 5 al Metodologiei urmează de suplinit după cuvântu anterioare cu sintagma „zilei efectuării importului</p>
	Asociația Investitorilor Străini	29	<p>II. Încadrarea Legii în cadrul legal existent. Lipsa previzibilității și transparenței decizionale.</p> <p>Potrivit Art.3 (4) Legea 183/2012, pentru sectoarele economice în care concurența este</p>	<p>Agenția nu are competența de a expertiza actele legislative sub aspectul corespunderii acestora prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative .</p>

Comentariu general		<p>restrânsă (nu este cazul) sau nu există (nu este cazul), precum și în împrejurări excepționale (cum ar fi: situațiile de criză, dezechilibrul major dintre cerere și ofertă) (nu este cazul), Guvernul este în drept să dispună și/sau să aplice măsuri cu caracter temporar pentru a împiedica sau chiar pentru a bloca creșterea excesivă a prețurilor. Aceste măsuri sunt adoptate prin hotărâre de Guvern pe o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită succesiv pentru perioade de cel mult 3 luni, atâta timp cât persistă împrejurările care au justificat hotărârea Guvernului.</p> <p>Astfel, conchidem că pentru adoptarea Legii nu există premise, iar adoptarea acesteia intră în contradicție cu cadrul legal existent.</p> <p>Totodată, având aspirația de aderare la Uniunea Europeană, RM a ratificat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană („Acord”) prin care (art. 346) se asumă să implementeze în legislația locală cele mai bune practici europene și să respecte prevederile acestui Acord. Adițional dorim să menționăm faptul că în nici o țară din Uniunea Europeană (cu excepția Croației, care a implementat și ulterior a anulat plafonarea prețurilor la produsele petroliere) nu sunt implementate prevederi legislative care introduc prețurile plafon la comercializarea produselor petroliere și a gazului lichefiat, acesta determinându-se doar prin cerere și ofertă.</p> <p>De asemenea, în contextul Legii, companiile</p>	
--------------------	--	---	--

		<p>petroliere denotă faptul că în Republica Moldova cadrul legal în cauză este supus unor modificări similare frecvente. Astfel, spre exemplu, din anul 2008, metodologia formării și aplicării prețurilor la PPP (în continuare "Metodologia") a fost modificată de 3 ori. Și, de fiecare dată, mecanismul transpus prin intermediul modificărilor se constată a fi defectuos.</p> <p>Mai mult, aplicarea Legii 54/2021, contrar prevederilor Legii 235/2006, pune la îndoială competența atât a forului legislativ, cât și a autorităților publice centrale și a organelor specializate din Republica Moldova în ceea ce privește sectorul produselor petroliere. Or, constatăm că adoptarea Proiectului a fost a 17-a modificare a Legii 461/2001 în doar 10 ani!</p> <p>Prin Avizul Guvernului nu a fost acceptat proiectul de lege propus Parlamentului spre adoptare.</p> <p>Conform Proiectului de lege nr. 54 din 29.01.2020 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr.461 din 30.07.2001 (art.4, 13), inițiatorul, deputatul Alexandr Oleinic, a propus ca prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale să fie calculate la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs și partidă importată.</p> <p>Potrivit art. 32, alin. 4 din Legea cu privire la</p>	
--	--	--	--

		<p>actele normative nr. 100 din 22.12.2017: ”Proiectele actelor normative înaintate de Președintele Republicii Moldova, de deputații în Parlament și de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia se remit spre avizare Guvernului.</p> <p>Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului”.</p> <p>Prin scrisoarea nr. 31-06-5420 din 26.06.2020, Guvernul a prezentat Biroului Permanent al Parlamentului avizul la proiectul de lege menționat supra, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 419 din 24 iunie 2020.</p> <p>Deși Avizul menționează susținerea de principiu a proiectul de lege, din conținutul Avizului rezultă propunerea Guvernului de modificare/completare a proiectului de lege, prin reîntoarcerea la mecanismul stabilit anterior prin Legea nr. 223//2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (așa numitul ”pachet agricol”), care a fost aplicat în perioada anilor 2016-2018, reintroducând dreptul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) să stabilească prețurile plafon la fiecare 2 săptămâni.</p> <p>Conform art. 131, alin. 4 din Constituția RM: ”Orice propunere legislativă sau amendament</p>	
--	--	--	--

		<p>care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.” Proiectul de lege atrage reducerea veniturilor bugetare prin reducerea considerabilă a impozitelor și taxelor în bugetul public național sub forma TVA, accize, impozit pe venit, contribuțiile în fondul social și medical, etc., după cum explicăm supra.</p> <p>Astfel, se constată că avizul adoptat de Guvern nu se referă la propunerile concrete ale inițiatorului proiectului de lege, ci propune modificări care se referă la un cu totul alt mecanism, astfel încât avizul Guvernului la proiectul de lege adoptat este impertinent. Mai mult decât atât, Guvernul nu a acceptat propunerea de modificare care condiționează reducerea veniturilor bugetare, după cum a fost demonstrat supra cu ocazia dezbaterii fundamentării economico-financiare și impactului de reglementare.</p> <p>Mai mult, Raportul Comisiei economie, buget și finanțe din 08.04.2021 confirmă expres decizia Comisiei de „revenire la textul inițial” al proiectului de lege, „fără a ține cont de propunerile prezentate de către Guvernul RM”. Pe cale de consecință, forul legislativ nu s-a asigurat cu obținerea acceptului Guvernului.</p> <p>Principiul preeminenței dreptului, potrivit articolului 1 alin. (3) din Constituție, impune</p>	
--	--	---	--

		<p>obligația respectării legii de către toți, inclusiv de instituțiile statului (a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr. 22 din 16 iulie 2015, § 53). Totodată, potrivit articolului 6 din Constituție, puterile legislativă, executivă și judecătorească nu pot concura între ele, având sarcina de a-și exercita atribuțiile în limitele rigorilor impuse de Constituție, printr-o colaborare reciprocă pentru exercitarea puterii de stat (a se vedea HCC nr. 24 din 10 septembrie 2013, § 38; HCC nr. 25 din 29 octombrie 2019, § 43; HCC nr. 17 din 23 iunie 2020, § 92). Pentru a stabili dacă Parlamentul a respectat procedurile prevăzute de articolul 131 alin. (4) din Constituție, va trebui să constatăm dacă au fost îndeplinite următoarele condiții: (1) dacă propunerea legislativă sau amendamentul a avut sau nu ca efect majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, și (2) dacă propunerea legislativă sau amendamentul adoptat de către Parlament a fost acceptat în prealabil de către Guvern (a se vedea HCC nr. 23 din 10 octombrie 2019, § 55).</p> <p>Sub acest aspect, cu privire la prevederile Legii nr. 54/2021, nu a fost respectată procedura constituțională și legislativă de adoptare a acestei Legi. În special, legislativul a adoptat această lege, care poate reduce veniturile bugetare, în lipsa avizului pozitiv al Guvernului, cu încălcarea articolului 131 alin. (4) din Constituție.</p>	
--	--	--	--

			Atragem atenția că urmare a suspendării sau încetării importului, vânzărilor cu ridicata și amănuntul a produselor petroliere, bugetul național public va pierde zilnic circa 13 000 000 lei sub forma TVA și accize neachitate de companiile petroliere.	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	30	<p>Cu privire la respectarea celei de-a doua condiții, de reținut este că în cadrul procedurilor legislative cu impact bugetar, prevederile alineatului (4) din articolul 131 din Constituție stabilesc o dependență decizională directă a Parlamentului față de Guvern, în sensul în care existența acceptului prealabil al Guvernului în privința propunerilor legislative care implică reducerea veniturilor reprezintă o condiție imperativă, de la care legislativul nu poate deroga. Din norma constituțională se deduce în mod univoc faptul că acceptul Guvernului trebuie să preceadă adoptarea proiectelor de legi cu impact bugetar în lectură finală. Nerespectarea acestei condiții constituie o încălcare a procedurii stabilite de Constituție în materie de legiferare în domeniul bugetar (a se vedea, mutatis mutandis, HCC nr. 2 din 28 ianuarie 2014, § 48 și 74; HCC nr. 11 din 25 martie 2014, § 62; HCC nr. 28 din 19 noiembrie 2020, §§ 38-39; HCC nr. 4 din 21 ianuarie 2021, § 70).</p> <p>Cu titlu de argument în posibilitatea includerii reducerii sau în general neachitării taxelor și impozitelor în bugetul public la categoria ”reducerea veniturilor bugetare”, rezultate din</p>	Agenția nu este o autoritate de jurisdicție constituțională

			<p>aprobarea proiectului de lege, invocăm pct. 42 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 11.03.2021 privind controlul constituționalității Legii nr. 236 din 16 decembrie 2020 privind modificarea unor acte normative și a Legii nr. 240 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (activitatea farmaceutică):</p> <p>”De asemenea, Curtea a reținut că comercializarea medicamentelor în unitățile mobile presupune achitarea unor impozite din veniturile obținute de la comercializarea medicamentelor, fapt care, în final, atrag majorarea sau reducerea veniturilor/cheltuielilor bugetare.”</p>	
Comentariu general	Asociația Investitorilor Străini	31	<p>În baza celor menționate supra, Curtea a notat că proiectul de lege nr. 312 din 9 iulie 2020 și amendamentele la acest proiect (Legea nr. 236 din 16 decembrie 2020) implică cheltuieli și/sau venituri bugetare, prin urmare, au un impact bugetar în sensul articolului 131 alin. (4) din Constituție.</p> <p>Urmare a argumentelor invocate este absolut necesară prevenirea survenirii consecințelor nuanțate mai sus. Singura modalitate constă în sesizarea Curții Constituționale în scopul declarării neconstituționalității Legii nr. 54 din 09.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001.</p> <p>Totodată, notăm faptul că Legea intră în vigoare la 14 iunie 2021 (peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial nr. 117-121 din</p>	<p>Agenția nu este o autoritate de jurisdicție constituțională</p>

		<p>14 mai 2021). Astfel, este imperioasă sesizarea Curții Constituționale în scopul declarării neconstituționalității Legii nr. 54 din 09.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr.461 din 30.07.2001, cu suspendarea acțiunii acesteia, până la soluționarea în fond a cauzei. Potrivit art. 7/1, alin. 1 din Codul jurisdicției constituționale: ”Acțiunea actelor supuse controlului constituționalității, sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează sau se referă la domeniile stabilite la alin.(2) poate fi suspendată până la soluționarea în fond a cauzei cu emiterea unei decizii sau hotărâri definitive.</p> <p>(2) Se poate dispune suspendarea acțiunii: 1) actelor care afectează sau se referă la următoarele domenii: a) principiile fundamentale privind proprietatea; b) securitatea economică sau financiară a statului;”</p> <p>Având în vedere că aplicarea Legii nr. 54 din 09.04.2021, care urmează să intre în vigoare în scurt timp - la 14.06.2021, va condiționa o criză fără precedent pe piața produselor petroliere, afectând grav securitatea economică a țării, va duce la suspendarea sau încetarea importurilor, va reduce considerabil veniturile bugetare, considerăm oportună suspendarea aplicabilității acesteia.</p>	
--	--	--	--

			<p>În temeiul celor expuse mai sus, ne adresăm cu deosebit respect și încredere în receptivitatea D-voastră și dorința de a contribui la prosperarea Republicii Moldova cu următoarele solicitări:</p> <p>1. Sesizarea Curții Constituționale cu privire la controlul constituționalității Legii nr. 54 din 09.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001, în scopul declarării acesteia neconstituționale;</p> <p>2. Solicitarea privind suspendarea Legii nr. 54 din 09.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr.461 din 30.07.2001 până la soluționarea în fond a cauzei.</p>	
Achira Grup SRL (Aviz nr. 07/06-21 din 07 iunie 2021)				
Comentariu general	Achira Grup SRL	32	<p>На основе Закона № 54 от 09.04.2021 г. «О внесении изменений в Закон о рынке нефтепродуктов» ANRE Р. Молдова, было поручено разработать и принять Методологию регулирования предельных цен на основные нефтепродукты. Исходя из опубликованного проекта, вынесенного на обсуждение, а также по результатам проведенных консультации с ANRE выяснилось, что принятие Методологии в данной редакции неотвратимо повлечет остановку импорта и реализации сжиженного газа, ввиду невозможности ее исполнения.</p> <p>Данный вывод основывается на следующих объективных данных:</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că:</p> <p>„Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul</p>

		<p>Несмотря на то что Закон Р. Молдова № 54, не предусматривает формулы для применения методологии расчета стоимости сжиженного газа, а лишь формулу для расчета цен на основные виды нефтепродуктов (бензин и диз. топливо), ANRE недопустимо интерпретирует закон, указывая в качестве базы для расчета цены на сжиженный газ значение котировки Platts FOB MED (Italy). В результате, в качестве основы для расчета предельной стоимости сжиженного газа, значится котировка FOB Ex- Refinery/Storage. Данная котировка не применима вообще к нашему региону, включая соседние государства. Ни один экономический агент Р. Молдова никогда не работал и не работает с какой-либо привязкой к значениям FOB Ex-Refinery/Storage. Эволюция значений данной котировки движется абсолютно разнонаправлено от изменения цен в регионе и не отражает реальной ситуации на региональных рынках. Использование в качестве основы установления предельной стоимости сниженного газа, в Проекте Методологии, котировки FOB Ex-Refinery/Storage (FOB Mediteranean), абсурдно, также, как и попытка найти закономерность изменения цен на основе данной котировки. При этом полностью игнорируются реальные значения инвойсов Отправителя и значения котировок на региональных биржах. Применение данной формулы не является прозрачным,</p>	<p>și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy), gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage</p> <p>Pentru o corespundere mai exactă cu Normele generale din Anexa Nr.2 la Legea 54/2021, la fiecare cotație descrisă la punctul 5 al Metodologiei urmează de suplinit după cuvântu anterioare cu sintagma „zilei efectuării importului</p>
--	--	---	--

			реальным и объективным способом установления стоимости сниженного газа и приведет к полной блокировке импорта и реализации сжиженного газа.	
Comentariu general	Achira Grup SRL	33	<p>Проект методологии устанавливает обязательство экономического агента менять стоимость реализации сжиженного газа на каждую партию импортированного продукта, используя котировки за последние 14 дней.</p> <p>Данное обязательство также абсурдно и не выполнимо. 70% импорта сжиженного газа осуществляется путем поставок железнодорожным транспортом с территории России и Казахстана.</p> <p>Время поставки от Завода -Изготовителя до пункта назначения составляет от 15 до 30 дней. Доставка от границы Молдовы до терминалов хранения составляет от 4-8 дней. Отпуск газа на АЗС розничным продавцам и реализация его конечным потребителям может достигать от 10 до 60 дней. Обязательство менять цену на каждую партию продукта, используя котировки 14 дней, предшествующих поставке, противоречит логике, экономическим реалиям и действующему законодательству о бухгалтерском учете.</p> <p>Исходя из того, что основные, базовые значения указанные в проекте Методологии противоречат реальным экономическим условиям и действующему</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că:</p> <p>„Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy),</p>

			законодательству, рассмотрение иных переменных, таких как, размер коммерческой маржи не имеет смысла, так как основывается на виртуальных цифрах не применимых в практике.	gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage
Comentariu general	Achira Grup SRL	34	<p>Принятие данной Методологии, в нынешней редакции, неотвратимо приведет к невозможности осуществления экономической деятельности импортёрами и розничными продавцами сжиженного газа, блокировке импорта и нанесению прямого ущерба компаниям занятых в данной отрасли.</p> <p>Исходя из вышеизложенного, убедительно ПРОСИМ ВАС, до момента вступления в полномочия нового Парламента и получения разъяснений или изменения редакции Закона № 54 от 09.04.2021 г, сохранить регулирование формирования стоимости на сжиженный газ на прежнем уровне- в виде ограничения рентабельности 10%.</p>	
Asociația Petroliștilor din Republica Moldova (Aviz repetat nr. 2 din 07 iunie 2021)				
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	35	<p>Introducerea evidenței pe lot importat</p> <p>Legea Nr. 54 din 09.04.2021 are ca scop plafonarea prețului de vânzare cu amănuntul. Mai mult, mecanismul de plafonare se dorește să respecte evoluțiile cotațiilor la bursele internaționale – cotații publicate de agenția Platts.</p> <p>Introducerea evidenței pe lot importat</p>	Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa

			<p>contravine standardelor naționale și internaționale de evidență contabilă și ar obliga companiile petroliere să ducă evidență dubla (financiară și operațională).</p> <p>Legea, conform Art.4 (1), prevede că ” Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul”. Astfel, plafonarea prețului de comercializare a produselor petroliere se face, de facto, în baza Metodologiei, care e rezultat al operațiunilor matematice.</p> <p>Soluție: Introducerea mecanismului de plafonare de către ANRE, publicat zilnic pe site-ul ANRE, iar companiile petroliere să stabilească prețul de vânzare cu amănuntul în limita acestui plafon.</p>	nr. 2 .
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	36	<p>Proiectul Metodologiei curente trebuie dezvoltat în contextul și conform prevederilor Legii nr. 54 din 09.04.2021 pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001.</p> <p>Proiectul Metodologiei introduce noțiunea de MC în angro. Normele Generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere se referă doar la introducerea prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere. Introducerea oricăror altor restricții în comercializarea produselor petroliere decât cele expres menționate în lege ar dăuna grav industriei petroliere și ar crea impedimente în</p>	

		<p>activitatea de întreprinzător.</p> <p>În susținerea argumentelor supra, menționăm că metodologia propune introducerea MC în angro, care, la fel ca și MC cu amănuntul, va fi calculata din media trimestrelor pe ultimii 5 ani. Lanțul valoric al produselor petroliere includ 3 tranzacții:</p> <p>a) Importator – Vinzator Anglo</p> <p>b) Vinzator Anglo – consumator final Anglo</p> <p>c) Importator/Vinzator Anglo – statie Retail (si consumator final).</p> <p>Astfel, MC angro ar fi denaturata de vânzările ce au loc în a), unde importatorii (cel mai des companii petroliere integrate vertical) își exercită activitatea de Trading pe teritoriul Republicii Moldova, care presupune marje minime. Vânzătorii angro, cu cheltuieli de gestionare mult mai mari, cheltuieli de păstrare, distribuție etc. vor fi lipsiți de o marjă comercială suficientă să acopere cheltuielile de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu ridicata, precum și profitul.</p> <p>Solutie: Eliminarea MC angro ar permite companiilor să-și desfășoare activitatea în conformitate cu legislația Republicii Moldova și regulile unei economii de piață (și foarte concurențiale), iar plafonul în comercializarea cu amănuntul va limita efectul prețului angro în limita mediului concurențial.</p>	
--	--	---	--

Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	37	<p>Limitarea MC cu amănuntul în cazul achizițiilor locale</p> <p>În cazul achizițiilor locale, marja aplicată la calcularea prețurilor maxime nu poate depăși MC amănuntul-MC angro. În condițiile pieței, stațiile petroliere cumpără la prețuri mai mici decât plafonul definit prin MC angro (volum, numărul tranzacțiilor, forma de plată, riscul achitării etc.) Astfel, prin implementarea propusei Metodologii, acestor companii li se limitează dreptul de a vinde la prețul pe care și-l pot permite importatorii:</p> <p>Preț maximal de vânzare e cu MC angro de 4 MDL. MC retail – 6 MDL. MC-MC angro-2 MDL. Dacă un jucător local cumpără la un preț ce impune aplicarea unei MC angro de 3.5 MDL (în loc de 4 MDL MC angro – i.e. reducere de 0.50 MDL/litru de la prețul maximal), atunci prețul maxim de comercializare cu amănuntul se limitează la MC de $3.5+2=5.5$ MDL. În același timp, importatorul poate beneficia de o MC de 6 MDL.</p> <p>În fond, Metodologia propusă va limita jucătorii cu achiziții locale și va favoriza importatorii.</p> <p>Soluție: Plafonul prețului de vânzare cu amănuntul trebuie să fie unic, pentru toți jucătorii pieței. Prin eliminarea MC angro și referirea doar la MC cu amănuntul, această problemă va dispărea de la sine.</p>	<p>Proiectul Metodologiei vine să execute prevederile Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, prin urmare autorii nu pot modifica sau interpreta prevederile acesteia și include unii factori diferiți de cei prevăzuți de Normele generale de la anexa nr. 2 .</p> <p>Conform exemplului descris, în cazul oferirii de către importator a unei reduceri de 0.50 MDL/litru, atunci prețul maximal de comercializare cu amănuntul al acestui cumpărător cu ridicata urmează să fie mai mic cu 0,50 MDL/litru și în consecință mai competitiv. Scopul Metodologiei nu este de a egala pentru toți operatorii prețurile de comercializare a produselor petroliere. Totodată este de menționat că prețurile maxime determinate în conformitate cu Metodologia nu sunt prețuri obligatorii de a fi stabilite, iar conform pct. 18 „Prețul fiecărei partide comercializate se stabilește la un nivel ce nu poate depăși</p>
--------------------	--	----	--	--

				prețul maximal al acesteia” și nu este obligatoriu să corespundă.
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	38	<p>Determinarea MC</p> <p>Atât în cazul vânzărilor cu amănuntul (“Retail”), cât și în cazul vânzărilor angro, marja va fi calculată ținând cont de rezultatele efective a ultimilor 5 ani, trimestrial (pentru a ține cont de fluctuațiile sezoniere și limita efectul „upward și downward spikes”) – deci 20 trimestre.</p> <p>Retail – aceasta perioada include 1.5 ani de pandemie, 2 ani de plafonare de preț (în care 10 luni de înghețare a prețurilor ca urmare a deciziilor judecătorești).</p> <p>Soluție: Determinarea unei MC, care să țină cont de cheltuieli istorice, ajustate la realitățile pieței și ajustate la inflație, dar și să permită realizarea unui profit de către companiile petroliere, ce ar permite continuarea investițiilor, implementarea legilor promovării utilizării energiei din surse regenerabile, a Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili și a legii privind constituirea și menținerea rezervelor minime de produse petroliere.</p> <p>Angro – în conformitate cu 2), MC angro include vânzările Importatorilor (Trading). Diminuarea critică a marjei comerciale va afecta grav segmentul vânzărilor angro, iar, în cazul pierderilor financiare, va duce la stoparea</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât condiția de stabilire a prețurilor maxime de comercializare a produselor petroliere este prevăzută de Anexa nr. 2 la Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001</p> <p>Totodată, conform proiectului „Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei”. În consecință Marjele indiferent de tipul comerțului</p>

			<p>activității.</p> <p>Soluție: Excluderea MC angro din Metodologie.</p>	<p>pentru care se calculează, vor reprezenta o valoare efectiv înregistrată de către companii.</p> <p>Mai mult, anume pentru companiile care nu sunt importatori a fost stabilit la pct. 10 din Metodologie că: „În cazul comercializării cu amănuntul a partidelor de produse petroliere procurate cu ridicata de la importatori, marja aplicată la calcularea prețurilor maxime nu poate depăși rezultatul formulei: $MC(n) - MCan(n)$.” Prin urmare companiile mici care procură local produsele petroliere, vor aplica doar o parte din marja prevăzută la amănunt deoarece vor procura produsele de la importatori cu marja pentru activitatea cu ridicata deja inclusă.</p>
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	39	<p>Periodicitatea și mecanismul de revizuire a MC</p> <p>Conform Metodologiei, revizuirea se face o dată în semestru, iar valoarea ei nu poate fi mai mare decât media „ponderată” a marjelor înregistrate pe piața. Piața cu amănuntul include atât jucători care investesc în confortul consumatorului, în calitatea serviciului prestat (care necesită cheltuieli adiționale), cât și jucători care operează în segmentul ”de preț”,</p>	<p>Argumentul nu este valabil deoarece ineficiența poate duce doar la majorarea marjei, iar companiile care vor gestiona afacerea într-un mod suficient de responsabil se vor încadra întotdeauna în nivelul marjei medii generale ale tuturor operatorilor.</p>

			<p>unde calitatea serviciilor nu este la nivelul primilor (fapt ce le permite sa facă economii, care se reflectă în prețul de vânzare). Astfel, companiile care joaca in segmentul ”de preț” vor realiza marje mici și aceste marje mici vor afecta marja tuturor participanților la piață (inclusiv cei care vor sa se diferențieze prin calitate, servicii etc.).</p> <p>In Anglo, din start marja va fi distorsionata din cauza Traderilor. In plus, tendința companiilor importatoare/producătoare este sa fie „importator” pe piața Republicii Moldova, pentru a gestiona lanțul logistic, deci ponderea acestora in totalul de produs vândut va creste, ce va afecta și mai mult MC angro.</p> <p>Soluție: MC se va revizui la modificarea obiectiva a părților componente – premium rafinării, transport, cheltuieli de distribuție etc. cu o periodicitate de minim jumătate de an. În același timp, MC cu amănuntul să nu fie afectată de rezultatele atinse de companiile pe piață ((in)eficiența și rezultatul unei companii nu poate afecta gestionarea celeilalte companii), iar limitarea ”nu poate fi mai mare decât media marjelor de comercializare ale operatorilor de pe piața produselor petroliere” să fie exclusă, permițând, în cazul argumentelor obiective, revizuirea spre majorare a MC.</p>	
	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	40	<p>Introducerea Indicelui de sporire a eficienței</p> <p>Acest indice nu se regăsește în Legea Nr. 54, dar, în redacția ambiguă din Metodologia</p>	Se acceptă partial propunerea. Pentru o claritate mai mare proiectul urmează a fi completat la pct. 14 la

Comentariu general			<p>propusă (nu e definit mecanismul și/sau condițiile obiective de determinare și introducere) e un instrument care potențial va dauna industria prin impredictibilitatea și natura lui subiectivă de aplicare. Industria are deja experiența acestui indice în 2016, când, la determinarea marjei comerciale specifice a fost aplicat indicele de sporire a eficienței de 15%, practic diminuând marja medie anterioara atinsa de companii cu 15%.</p> <p>Soluție: Eliminarea indicelui de sporire a eficienței.</p>	<p>descrierea componentei „e” cu următoarea sintagmă: e – indicele de sporire a eficienței pieței produselor petroliere care se aplică de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la stabilirea marjelor la comercializarea cu ridicata și comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și la gazul lichefiat. La estimarea semestrială a indicelui (<i>e</i>) se va ține cont de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime, reducerile comerciale aplicate, precum și tendințele de pe piețele internaționale relevante</p>
Comentariu general	Asociația Petroliștilor din Republica Moldova	41	<p>MC nu ține cont de efectele pieței</p> <p>Legea nu permite, sub nici o formă (decât ajustarea accizului și TVA) modificarea pe viitor a componentelor de cost. I.e. inflația, modificările taxelor locale, ajustările tehnologice ce necesita investiții masive, introducerea produselor cu componente bio, controlul emisiilor de compuși organici volatili și/sau constituirea și menținerea rezervelor minime de produse petroliere.</p> <p>În condițiile impredictibilității economice, aplicarea unei MC statice ce nu ia în calcul evoluția pieței poate avea efecte nefaste asupra</p>	<p>Raționamentul aplicării indicelui de sporire a eficienței este de a pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime, precum și tendințele de pe piețele internaționale relevante. Reieșind din densitatea sporită a stațiilor din Republica Moldova, prețurile suportă o presiune nejustificată a unor costuri fixe care ar putea fi eficientizate.</p>

			<p>industrii petroliere prin diminuarea profitabilității, inclusiv și sistarea activității unor agenți economici.</p> <p>Soluție: ANRE are experiența revizuirii MC (Metodologia din 2016) în baza argumentelor obiective. Astfel, propunem introducerea formulei de modificare (micșorare ȘI majorare) a MC în cazul în care părțile componente suferă schimbări semnificative.</p> <p>În concluzie, dorim să menționăm că adoptarea Proiectului curent al Metodologiei va influența în mod negativ activitatea economică a companiilor petroliere, inclusiv importul produselor petroliere, va denatura mediul concurențial și, drept efect, va duce la diminuarea activității de întreprinzător a companiilor petroliere în Republica Moldova. Unele companii ar putea să nu reziste financiar și/sau operațional modificărilor propuse.</p>	
Ministerul Economiei și Infrastructurii (Aviz nr. 07-2794 din 08 iunie 2021)				
La proiectul hotărârii Consiliului de administrație al ANRE - în clauza de adoptare a hotărârii, considerăm relevant modificarea textului “alin. (2)” cu textul “alin. (1)”.	MEI	42	Temeiul de adoptare a proiectului de hotărâre este atribuit prevederilor în vigoare ale Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (art.4, alin.(2)), ceea ce contravine noilor norme ale legii menționate, care vor intra în vigoare la data de 14.06.2021 și care determină temeiul de adoptare a proiectului de hotărâre. Astfel, din prevederile Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, modificată prin Legea nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr.461/2001, se constată, că temeiul legal de adoptare a proiectului de	Se acceptă

			hotărâre este art.4, alin. (1) din Legea nr.461/2001 prin care se reglementează că Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică elaborează și aprobă Metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere.	
<p>La pct.3: din proiectul hotărârii Consiliului de administrație al ANRE:</p> <p>” 3. Se aprobă valorile marjelor la comercializarea cu ridicata și la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, pentru primul semestru al anului 2021, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei, după cum urmează:</p> <p>- pentru benzină și pentru motorină,</p> <p>$MC_b = \dots\dots lei/litru$ și $MCan_b = \dots\dots lei/tona$;</p> <p>- pentru gazul lichefiat,</p> <p>$MC_b = \dots\dots lei/litru$ și $MCan_b = \dots\dots lei/tona$.</p> <p>”</p>	MEI	43	<p>Considerăm relevant analiza adițională a necesității reglementării marjelor de comercializare cu ridicata, în condițiile în care, cadrul normativ accentuează necesitatea reglementării prețurilor de comercializare cu amănuntul (prețurile pentru consumatori), fără a stabili norme exprese care ar determina necesitatea stabilirii și prețurilor de comercializare cu ridicata.</p> <p>Conform prevederilor art. 4, alin. (1) din Legea nr.54/2021, Metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, urmează a fi elaborată ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la lege. Normele generale menționate, reglementează numai calcularea prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, implicit și a marjelor de comercializare cu amănuntul.</p> <p>Însă, proiectul prevede reglementarea prețurilor maxime la produsele petroliere comercializate și cu ridicata, implicit și a marjelor de comercializare cu ridicata.</p> <p>Din nota informativă la proiectul de lege de modificare a Legii nr.461/2001 (Legea</p>	<p>Nu se acceptă Legea 54/2021 la art. I stabilește expres că:</p> <p>„Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.”</p> <p>În cazul dat legiuitorul a utilizat sintagma generală „prețurile de comercializare” fără a specifica vre-un fel anumit al comercializării: „cu ridicata” sau „cu amănuntul” așa cum</p>

		<p>nr.54/2021) se constată, că argumentele de bază care au impus inițierea modificărilor realizate se referă la limitarea repercusiunilor mediului concurențial imperfect asupra prețurilor produselor petroliere comercializate către consumatori (persoane fizice, conform art.1 din Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor).</p> <p>De asemenea, interesul statului pentru reglementarea formării prețurilor la produsele petroliere, este asimilat scopului Legii 461/2001 care se referă la protecția dreptului și intereselor legitime ale consumatorilor prin prisma dezvoltării unei concurențe loiale (art.1, alin.(1) și art.5).</p> <p>Mai mult, reglementarea calculării prețurilor maxime, respectiv a marjelor pentru comercializarea cu ridicata nu este justificată din punct de vedere economic, în condițiile în care prețurile maxime, respectiv marjele de comercializare cu amănuntul vor fi plafonate, iar metoda de calculare prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul, stabilită de Normelor generale aprobate prin Legea nr.54/2021, impune luarea în considerație a tuturor costurilor din lanțul de aprovizionare: de la import până la comercializare către consumatori. Prin urmare, prevederile metodologiei de calculare și aplicare a prețurilor produselor petroliere (în continuare – Metodologie), care se va aproba prin proiect, denotă deja că prețul maxim, inclusiv și marja de comercializare cu amănuntul includ deja</p>	<p>este stabilit la art. 25 și 26 al Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere și genurile de activate pentru care sunt eliberate licențele ANRE.</p>
--	--	---	--

			costurile și cheltuielile comercializării cu ridicata.	
<p>La pct.3: din proiectul hotărârii Consiliului de administrație al ANRE: ” 3. Se aprobă valorile marjelor la comercializarea cu ridicata și la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, pentru primul semestru al anului 2021, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei, după cum urmează:</p> <p>- pentru benzină și pentru motorină,</p> <p>$MC_b = \dots\dots lei/litru$ și $MCan_b = \dots\dots lei/tona$;</p> <p>- pentru gazul lichefiat,</p> <p>$MC_b = \dots\dots lei/litru$ și $MCan_b = \dots\dots lei/tona$.</p> <p>”</p>	MEI	44	<p>Considerăm relevant completarea proiectului de Hotărâre cu norme referitoare la aprobarea valorilor marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat inclusiv și pentru <i>al doilea semestru al anului 2021</i>.</p> <p>Reieșind din faptul că, prin pct. 3 al proiectului Hotărârii privind aprobarea Metodologiei se aprobă valorile marjelor la comercializarea cu ridicata și la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, pentru primul semestru al anului 2021, perioadă care expiră la 30.06.2021 și ținând cont de durata procesului de aprobare a proiectului de Hotărâre, considerăm oportun stabilirea la pct.3 a marjelor de comercializare cu amănuntul pentru produsele petroliere pentru semestru doi al anului 2021. Propunerea respectivă are la bază principiul previzibilității reglementării activității de întreprinzător prevăzut de art.4, lit.a) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Totodată pentru a exclude orice interpretare a aplicabilității Metodologiei în perioada de până la începerea semestrului II al anului 2021 proiectul hotărârii urmează să fie suplinit cu următoarele norme tranzitorii:</p> <p>„ 5. Prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere stabilite până la data intrării în vigoare a Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001 (<i>Monitorul Oficial nr.117-121/129 din 14.05.2021</i>) rămân în vigoare și nu pot fi majorate de către vânzătorii până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.</p> <p>6. Produsele petroliere aflate în stoc la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se vor considera ca o singură partidă, iar prețurile maxime pentru acestea urmează a fi determinate reieșind din valoarea medie a cotațiilor</p>

				<p>medii pentru fiecare tip de produs la ziua respectivă.</p> <p>7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01.07.2021, cu excepția pct. 5, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.”</p>
<p>La pct.2, lit.a. din proiectul Metodologiei. ”a) să contribuie la aprovizionarea fiabilă și eficientă a consumatorilor cu produse petroliere;”</p>	<p>MEI</p>	<p>45</p>	<p>În contextul argumentelor enunțate la pct.2, lit.a. din prezentul aviz, propunem realizarea unei analize adiționale în vederea justificării necesității reglementării în Metodologie a prețurilor maxime de comercializare cu ridicata a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat. În condițiile în care se constată că reglementarea prețurilor de comercializare cu ridicata nu este relevantă, proiectul Hotărârii urmează a fi revizuit în scopul reglementării numai a prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul.</p> <p>În vederea susținerii argumentelor Ministerului, atenționăm și despre reglementarea incorectă a marjei de comercializare cu amănuntul stabilită la pct.10 din Metodologie, care nu ține cont de raționamentul stabilirii prețurilor de comercializare cu amănuntul statuate de legiuitor în anexa nr.2 la Legea nr.54/2021 referitor la considerarea în calculul marjei a tuturor cheltuielilor din lanțul de aprovizionare (de la import până la consumator), precum și a profitului aferent.</p>	<p>Nu se acceptă Legea 54/2021 la art. I stabilește expres că: „Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat legiuitorul a utilizat sintagma generală „prețurile de comercializare” fără a</p>

			<p>specifica vre-un fel anumit al comercializării: „cu ridicata” sau „cu amănuntul” așa cum este stabilit la art. 25 și 26 al Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere și genurile de activate pentru care sunt eliberate licențele ANRE.</p> <p>Totodată menționăm că pct. 10 din Metodologie se referă la situația companiilor care nu fac importuri și urmează să comercializeze cu amănuntul acele partide de produse petroliere care au fost procurate cu ridicata de la importatori. În acest caz marja aplicată la calcularea prețurilor maxime nu poate depăși rezultatul formulei: $MC(n) - MCan(n)$, care conform pct. 8 și 9 din metodologie reprezintă diferența dintre (cheltuielile de transport și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuielile de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul –Minus- cheltuielile de transport și de asigurare până</p>
--	--	--	--

				pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu ridicata, precum și profitul).
<p>La pct. 5 din proiectul Metodologiei. ” PL – valoarea mediei mediilor cotațiilor: - pentru benzina 95 - Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă; - pentru motorină - ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă; - pentru gazul lichefiat - FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 14 de zile anterioare, \$/tonă.</p> <p>CV – rata oficială medie de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA, stabilită de Banca Națională a Moldovei: pentru 14 zile anterioare, lei/\$;”</p>	MEI	46	<p>La indicatorul PL și CV, după textul “14 zile anterioare” se completează cu textul “zilei efectuării importului”.</p> <p>Această completarea este necesară în scopul aducerii textului respectiv al proiectului metodologiei în concordanță cu prevederile Legii nr.54/2021 pentru modificarea Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, precum și în scopul excluderii unor eventuale interpretări a zilei din care se va considera perioada de 14 zile la calculul prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere pentru fiecare partidă importată.</p>	<p>Se acceptă Pentru o corespundere mai exactă cu Normele generale din Anexa Nr.2 la Legea 54/2021, la fiecare cotație descrisă la punctul 5 al Metodologiei urmează de suplinit după cuvântul anterior cu sintagma „zilei efectuării importului”</p>
<p>La pct. 5 și pct. 12 din proiectul Metodologiei. Pct. 5. ,, PL – valoarea mediei mediilor cotațiilor: - pentru benzina 95 - Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă;</p>	MEI	47	<p>Textul “<i>FOB Ex-Refinery/Storage</i>” se modifică cu textul “<i>media ponderată a cotațiilor Argus caracteristice regiunilor de import din anul precedent (n-1): DAF Ukraine propane-butane mix și FOB Black Sea propane-butane mix</i>”.</p> <p>Cu toate că, conform modificărilor efectuate la Legea nr. 461/2001, art. 4 prevede că prețurile de comercializare, inclusiv a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza</p>	<p>Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că: „Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și</p>

<p>- pentru motorină - ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, \$/tonă;</p> <p>- pentru gazul lichefiat - <i>FOB Ex-Refinery/Storage</i>, pentru 14 de zile anterioare, \$/tonă.”</p> <p>Pct. 12. ” PL_{b-5} - valoarea mediei, trimestriale, a cotațiilor medii Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, și <i>FOB Ex-Refinery/Storage</i>, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei; ”</p>		<p>Metodologiei și ținând cont de Normele generale de calcul stipulate în anexa nr. 2 la lege, în anexa respectivă nu este nici o referință referitor la modul de calcul a prețului maxim de comercializare cu amănuntul a gazului lichefiat. Reieșind din acest fapt, precum și ținând cont de corespondența ministerului cu ANRE referitor la modificările efectuate la Legea 461/2001, considerăm oportun ca valoarea medie a cotațiilor medii pentru gazul lichefiat să fie stabilită prin determinarea unei medii ponderate a cotațiilor Argus caracteristice regiunilor de import din anul precedent (n-1) și anume: „DAF Ukraine propane-butane mix și FOB Black Sea propane-butane mix”.</p> <p>Valoarea mediei a cotațiilor medii propusă a fi utilizată pentru gazul lichefiat (FOB Ex-Refinery/Storage) în proiectul Metodologiei nu este caracteristică regiunilor de unde se importă gazul lichefiat de către importatorii din Republica Moldova (Kazahstan, România, Federația Rusă – 96,8% din gazul lichefiat importat în Republica Moldova în anul 2020). Acest aspect nu asigură determinarea unor prețuri de comercializare cu amănuntul pertinente, denaturând respectarea principiului de determinare a prețului în baza costurilor reale, în condițiile în care, costurile de procurare a gazului lichefiat importat propus a fi determinat considerând prețurile unor platforme internaționale nereprezentative pentru importatorii naționali (ponderea importului din aceste regiuni în total importuri este nesemnificativă). Mai mult, nici în nota</p>	<p>aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu legislația în vigoare și ținând cont de Normele generale de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere principale, stipulate în anexa nr.2 la prezenta lege.” În cazul dat anexa nr. 2 stabilește expres la noțiunea „PL” – valoarea medie a cotațiilor medii Platts FOB Med (Italy) pentru 14 zile anterioare zilei efectuării importului, \$/tonă. Prin urmare pentru zona FOB Med (Italy), gazului lichefiat îi este caracteristică cotația FOB Ex-Refinery/Storage.</p>
---	--	---	---

			informativă și nici în analiza impactului de reglementare la proiectul Metodologiei nu este prezentată o estimare a impactului asupra prețului maxim de comercializare a gazului lichefiat, respectiv a impactului asupra titularilor de licență și/sau a consumatorilor, urmare utilizării la calculul acestui preț a unei cotații irelevante regiunii de import a gazului lichefiat în Republica Moldova.	
La pct. 7 din proiectul Metodologiei. ”7. În fiecare zi lucrătoare, până la ora 12:00, Agenția, publică pe pagina sa web indicatorii rezultați din formula (PL*CV), pentru fiecare produs petrolier în parte. Acești indicatori se utilizează la calcularea nivelului maximal al prețului pentru fiecare partidă importată în ziua următoare, începând cu ora 00.01.”	MEI	48	După textul “(PL*CV)” se completează cu textul “marja comercială, cota accizelor și cota TVA”. A doua frază se modifică și va avea următorul cuprins: “Valorile acestor indicatori se publică pe pagina web a Agenției cu titlu de informare”. Pentru a asigura o mai mare transparență și o înțelegere mai clară pentru consumatorii de produse petroliere a modului în care vor fi stabilite prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat de către titularii de licență respectivi, considerăm oportun ca concomitent cu publicarea pe pagina web a ANRE a indicatorilor rezultați din formula prevăzută la pct. 5 din Metodologie (PL*CV), să fie publicate pentru fiecare produs petrolier în parte, inclusiv valorile pentru fiecare componentă din care va fi compus acest preț maxim (cota accizelor; cota TVA și marja comercială), conform practicii anterioare a ANRE din anul 2018. Considerăm că, menținerea redacției actuale a frazei menționate de la pct. 7 din proiectul	Nu se acceptă Propunerea nu poate fi acceptată atâta timp cât Legea 54/2021 stabilește că: „Prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici în baza Metodologiei de calcul și aplicare a prețurilor la produsele petroliere” Prin urmare Agenția prin publicarea zilnică a mediei Platts, asigură accesul tuturor participanților la piața produselor petroliere la informația necesară pentru calcularea de sine stătătoare a prețurilor maxime pentru fiecare partidă care urmează să corespundă unei zile anumite. Conform variantei propuse în aviz, Agenția urmează de fapt să calculeze și să publice

			<p>Metodologiei (“<i>Acești indicatori se utilizează la calcularea nivelului maximal al prețului pentru fiecare partidă importată în ziua următoare, începând cu ora 00.01</i>”), poate fi interpretată ca o depășire a atribuțiilor ANRE, reieșind din faptul că art. 4 alin. (1) din Legea 461/2001 modificată prin Legea nr. 54/2021 prevede în mod expres că prețurile de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se stabilesc de către agenții economici.</p>	<p>aceste prețuri, competenți ce nu este prevăzută de către Legea 54/2021, iar într-o astfel de situație anume această acțiune ar putea fi interpretată ca o depășire a atribuțiilor de către ANRE.</p>
<p>La pct.12 din proiectul Metodologiei.</p> <p>„12. Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, conform următoarei formule:</p> $MC_b = PM_{b-5} - (PL_{b-5} + AC_{b-5} + TVA_{b-5})$ <p>unde:</p> <p>PM_{b-5} - prețul mediu efectiv, trimestrial, de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p>	<p>MEI</p>	<p>49</p>	<p>Atenționăm asupra faptului că, potrivit prevederilor Legii 54/2021 (definiția notației „MC” din Anexa nr.2), la determinarea valorii marjei la comercializarea cu amănuntul urmează să se țină cont nemijlocit de valorile indicatorilor specifici din care este compusă această marjă, și anume: <i>cheltuieli de transport și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinăriei), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.</i></p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prin aplicarea formulei „$MC_b = PM_{b-5} - (PL_{b-5} + AC_{b-5} + TVA_{b-5})$” este determinată anume acea sumă compusă din toate componentele stabilite de legiutor acesta fiind stabilită printr-un calcul invers bazat pe datele medii efective raportate de către titularii de licențe către ANRE. Oricare altă modalitate de stabilire al marjelor ar însemna calcularea individuală a fiecărei component al marjei pentru fiecare din cei peste 100 de operatori, fapt ce comportă riscul nereprezentativității rezultatului și ar genera un spațiu larg de interpretare al rezultatelor stabilite individual</p>

<p>PL_{b-5} - valoarea mediei, trimestriale, a cotațiilor medii Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, și FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>TVA_{b-5} - cota taxei pe valoarea adăugată aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul fiscal al Republicii Moldova.”</p>				per companie.
<p>La pct.12 din proiectul Metodologiei. „12. Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, conform următoarei formule:</p> $MC_b = PM_{b-5} - (PL_{b-5} + AC_{b-5} + TVA_{b-5})$ <p>unde:</p> <p>PM_{b-5} - prețul mediu efectiv, trimestrial, de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a</p>	MEI	50	Considerăm relevant substituirea variabilei „ PL_{b-5} ” din formula de calcul cu „ $PL_{b-5} * CV$ ”, astfel asigurând convertirea dolarilor SUA în lei moldovenești, astfel cum se prevede la pct.5 din Metodologie;	Se acceptă Pentru a exclude unele lacune din formulele prezentate în Proiect, la pct. 12-13 în fiecare formulă după indicatorul PL_{b-5} , urmează de suplinit cu produsul „ $*CV_{b-5}$ ”. În rezultatul acestei corectări cotațiile Platts care sunt publicate în dolari SUA vor fi transformate în lei moldovenești.

<p>Metodologiei;</p> <p>PL_{b-5} - valoarea mediei, trimestriale, a cotațiilor medii Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, și FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>TVA_{b-5} - cota taxei pe valoarea adăugată aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul fiscal al Republicii Moldova.”</p>				
<p>La pct.12 din proiectul Metodologiei.</p> <p>„12. Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către Agenție la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, conform următoarei formule:</p> $MC_b = PM_{b-5} - (PL_{b-5} + AC_{b-5} + TVA_{b-5})$ <p>unde:</p> <p>PM_{b-5} - prețul mediu efectiv, trimestrial, de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru</p>	<p>MEI</p>	<p>51</p>	<p>Notația „AC_{b-5}” utilizată în formula de calcul nu este definită. Prin urmare, în scopul asigurării unor norme clare, considerăm relevant completarea notațiilor de după formula de calcul cu definirea notației „AC_{b-5}”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Reieșind din necesitatea descrierii exacte a unor indicatori care urmează a fi utilizați la calcularea valorilor marjelor, punctul 12 din Metodologie, după descrierea componentei „PL_{b-5}” va fi suplinit cu următorul text:</p> <p>„ AC_{b-5} - cota accizelor aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;”</p> <p>Totodată în aceeași ordine de idei, la formula din pct. 12 al</p>

<p>5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>PL_{b-5} - valoarea mediei, trimestriale, a cotațiilor medii Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, și FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>TVA_{b-5} - cota taxei pe valoarea adăugată aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul fiscal al Republicii Moldova.”</p>				<p>Metodologiei care stabilește modalitatea de calculare a marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei, urmează ca rezultatul final să fie ajustat conform densității fiecărui tip de produs. Prin urmare formula urmează să fie completată cu operațiunea „K”</p>
<p>La pct. 14 din proiectul Metodologiei. ” 14. Mărimea marjei se calculează și se aprobă semestrial de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, dar aceasta nu poate fi mai mare decât media marjelor de comercializare ale operatorilor de pe piața produselor petroliere. Pentru fiecare semestru următor „n”, marjele stabilite pentru semestrul de bază se ajustează conform formulelor:</p> <p>$MC_{(n)} = MC_b \times \Pi(1 - e)$ sau $MCan_{(n)} = MCan_b \times \Pi(1 - e)$,</p> <p>unde:</p> <p>e – indicele de sporire a eficienței pieței produselor petroliere.”</p>	<p>MEI</p>	<p>52</p>	<p>Partea „$\Pi(1-e)$” din formula de calcul nu este argumentată și nu este expusă explicit, ceea ce generează situații de incertitudine în determinarea marjei de comercializare cu amănuntul. Prin urmare, considerăm judicios completarea Metodologiei cu prevederi privind aplicarea părții constitutive menționate a formulei, inclusiv de a prezenta modul de stabilire sau metoda de calcul al indicelui de sporire a eficienței pieței produselor petroliere „e”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Proiectul urmează a fi completat la pct. 14 la descrierea indicatorului „e” după sintagma „produselor petroliere” cu următorul text: „care se aplică de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la stabilirea marjelor la comercializarea cu ridicata și comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și la gazul lichefiat. La estimarea semestrială a indicelui (e) se va ține cont de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime, reducerile</p>

				comerciale aplicate, precum și tendințele de pe piețele internaționale relevante.”
Comentariu general	MEI	53	În scopul asigurării transparenței în determinarea prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, după pct. 15, se propune completarea cu un nou pct. 16, cu următorul conținut: “16. Agenția publică pe pagina web oficială a sa valorile indicatorilor utilizați la calcul marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și gazului lichefiat, pentru semestrul (n)”.	Nu se acceptă Conform formulei de la pct. 14 al Metodologiei: $MC_{(n)} = MC_b \times \prod(1 - e)$ Prin urmare prin calculul propus la fiecare semestru (n) Agenția va ajusta doar rezultatul anterior al MC care pornește de la un singur calcul de bază (b).
Consiliul Concurenței (Aviz nr. DJ-06/227-1011 din 10.06.2021)				
Comentariu general	Consiliul Concurenței	54	Metodologia stabilește doar prevederi generale privind modalitatea de calculare a prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul și cu ridicata, metoda de stabilire de către ANRE a marjei la comercializarea produselor petroliere. Respectiv, în redacția actuală a proiectului marjele de comercializare cu ridicata și cu amănuntul vor fi stabilite în baza cheltuielilor și profitului întreprinderilor pentru ultimii 5 ani, fără o argumentare a perioadei de timp luate în calcul și indiferent dacă aceste cheltuieli au fost corect alocate pe activități, și indiferent de profitul obținut de către întreprinderi. În acest context, Consiliul Concurenței, în limitele competenței sale, evocă despre necesitatea asigurării principiului de bază a liberei concurențe, atât de către autoritatea de reglementare la adoptarea și implementarea	După cum este prevăzut în pct. 2 al Proiectului Metodologiei, mecanismul aplicat la calcularea prețurilor de comercializare a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat prevede că acestea trebuie să corespundă următoarelor principii: a) să contribuie la aprovizionarea fiabilă și eficientă a consumatorilor cu produse petroliere; b) să acopere costul produselor petroliere, precum și cheltuielile necesare

			<p>Metodologiei, astfel încât sa nu fie limitat dreptul întreprinderilor de a comercializa produsele petroliere sau sa fie acordate neîntemeiat privilegii unor întreprinderi în raport cu altele, cat și la implementarea prevederilor proiectului de către întreprinderile petroliere.</p>	<p>activității de comercializare cu amănuntul a acestora;</p> <p>c) să asigure protecția intereselor legitime ale consumatorilor de produse petroliere.</p> <p>În aceste condiții, considerăm că redacția finală a Metodologiei asigură principiului de bază a liberei concurențe și nu acordă careva privilegii sau dezavantaje cărorva participant ai pieței produselor petroliere.</p>
<p>Pct. 8 și 9 din proiectul Metodologiei.</p> <p>„8. Marjele la comercializarea cu ridicata a produselor petroliere includ cheltuieli de transport și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu ridicata, precum și profitul.</p> <p>9. Marjele la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere includ cheltuieli de transport și de asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.”</p>	<p>Consiliul Concurenței</p>	<p>55</p>	<p>În vederea evitării posibilelor incertitudini juridice la aprecierea cheltuielilor care se permit a fi incluse in marjele de comercializare cu ridicata/cu amănuntul a produselor petroliere, prevederile pct. 8 și pct. 9 din proiectul de Metodologie sunt necesar de a fi revăzute, deoarece nu corespund cerințelor de claritate și previzibilitate ale actului normativ, în măsura în care nu stabilește expres care sunt categoriile de cheltuieli aferente vânzării cu ridicata/amănuntul care se includ în marje de comercializare cu ridicata/amănuntul.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederile pct. 8 și 9 din proiectul Metodologiei sunt identice cu prevederile din anexa nr. 2 la Legea 54/2021 în care legiuitorul descrie component marjei la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale:</p> <p>„MC – marja la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale include cheltuieli de transport și de asigurare până</p>

				pe teritoriul Republicii Moldova (inclusiv marja rafinării), cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.”
Comentariu general	Consiliul Concurenței	56	Întru evitarea dublei interpretări propunem ca proiectul dat, care va constitui un act normativ de referință în reglementarea modului de calculare a preturilor maxime de comercializare la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate, să definească noțiunea de „partidă”.	Nu se acceptă Definirea noțiunii de „partidă” pentru produsele petroliere importate nu este necesară în condițiile în care fiecare agent economic în calitate de declarant în cadrul procedurii de vămuire a produselor petroliere are obligația să confirme prin acte organului vamal corectitudinea divizării mărfii într-o partidă în câteva loturi. Prin urmare declarația vamală reprezintă documentul în baza căruia va fi posibil de stabilit cu certitudine fiecare partidă de produse petroliere importate precum și caracteristicile calitative și cantitative ale acestora.
Pct. 14 din proiectul Metodologiei. „14. Mărimea marjei se calculează și se aprobă semestrial de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, dar aceasta nu poate fi mai mare decât media marjelor de	Consiliul Concurenței	57	La pct. 14 al proiectului Metodologiei se stabilește indicele de sporire a eficienței piețelor produselor petroliere (<i>e</i>) fără a specifica cu claritate valoarea acestui indice sau modalitatea de calcul și de aprobare a acestuia de către	Se acceptă parțial. Pentru o claritate mai mare proiectul urmează a fi completat la pct. 14 la descrierea componentei „e” cu

<p>comercializare ale operatorilor de pe piața produselor petroliere. Pentru fiecare semestru următor „n”, marjele stabilite pentru semestrul de bază se ajustează conform formulelor:</p> $MC_{(n)} = MC_b \times \Pi(1 - e) \text{ sau } MCan_{(n)} = MCan_b \times \Pi(1 - e),$ <p>unde:</p> <p>e – indicele de sporire a eficienței pieței produselor petroliere.”</p>			<p>ANRE și în acest context, proiectul este oportun sa fie completat.</p>	<p>următoarea sintagmă: e – indicele de sporire a eficienței pieței produselor petroliere care se aplică de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la stabilirea marjelor la comercializarea cu ridicata și comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și la gazul lichefiat. La estimarea semestrială a indicelui (e) se va ține cont de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime, reducerile comerciale aplicate, precum și tendințele de pe piețele internaționale relevante</p>
<p>Comentariu general</p>	<p>Consiliul Concurenței</p>	<p>58</p>	<p>Atragem atenția că proiectul de Metodologie nu conține prevederi care ar asigura previzibilitate privind regimul de reglementare aplicabil partidelor de produse petroliere care, la data intrării în vigoare a Metodologiei, se vor afla în stoc la operatorii petrolieri și în acest sens urmează a fi completat cu dispoziții tranzitorii care să ofere soluții temporare la acest aspect.</p> <p>În contextul celor expuse, Consiliul Concurenței reiterează poziția sa în privința deschiderii pentru concurență a pieței de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat și eliminarea barierelor neargumentate de intrare și activitate pe piață, fapt ce va genera stabilirea unor prețuri</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pentru a exclude orice interpretare a aplicabilității Metodologiei în perioada de până la începerea semestrului II al anului 2021 proiectul hotărârii urmează să fie suplinit cu următoarele norme tranzitorii:</p> <p>„ 5. Prețurile de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere stabilite până la data intrării în vigoare a Legii nr. 54/2021 pentru modificarea Legii privind</p>

			competitive determinate în baza cererii și ofertei.	<p>piața produselor petroliere nr. 461/2001 (<i>Monitorul Oficial nr.117-121/129 din 14.05.2021</i>) rămân în vigoare și nu pot fi majorate de către vânzători până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.</p> <p>6. Produsele petroliere aflate în stoc la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se vor considera ca o singură partidă, iar prețurile maxime pentru acestea urmează a fi determinate reieșind din valoarea medie a cotațiilor medii pentru fiecare tip de produs la ziua respectivă.</p> <p>7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01.07.2021, cu excepția pct. 5, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.”</p>
Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (Aviz nr. 27/06-1414 din 02.06.2021)				
Pct. 5 din proiectul Metodologiei. ”5. Prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat se vor calcula la 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs petrolier și fiecare partidă de produse petroliere importate, conform formulei:	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	59	La pct. 5 Secțiunea 2 MODUL DE CALCULARE A PREȚURILOR MAXIME DE COMERCIALIZARE PRODUSELOR PETROLIERE formula de calcul trebuie exprimată mai explicit și anume:	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Autorii au respectat exact prevederile din anexa nr. 2 la Legea 54/2021 în care legiuitorul stabilește formula exactă pe care urmează să se</p>

<p>PC = (PL * CV) / K + MC_(n) + AC + TVA</p> <p>unde:</p> <p>PC – prețul maxim de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, <i>lei/litru</i>;</p> <p>PL – valoarea mediei mediilor cotațiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru benzina 95 - Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, <i>\$/tonă</i>; - pentru motorină - ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, pentru 14 zile anterioare, <i>\$/tonă</i> - pentru gazul lichefiat - FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 14 de zile anterioare, <i>\$/tonă</i>. <p>CV – rata oficială medie de schimb a monedei naționale în raport cu dolarul SUA, stabilită de Banca Națională a Moldovei: pentru 14 zile anterioare, <i>lei/\$</i>;</p> <p>K – densitatea medie pentru benzină în mărime de 758 kg/m³ sau 1319 <i>litri/tonă</i>, pentru motorină de 845 kg/m³ sau 1183 <i>litri/tonă</i> și pentru gazul lichefiat de 564 kg/m³ sau 1773 <i>litri/tonă</i>.</p> <p>MC_(n) – marjele la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale și la gazul lichefiat, <i>lei/litru</i>, pentru semestrul(n);</p> <p>AC – cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, exprimată conform K în <i>lei/litru</i>;</p> <p>TVA – cota TVA aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, <i>lei/litru</i>.”</p>			$P = \frac{(PL*CV)}{K} + MC_{(n)} + AC + TVA$	<p>bazeze Metodologia: PC = (PL* CV) / K + MC + AC + TVA, iar din punct de vedere matematic propunerea nu comportă careva schimbări ale rezultatului final.</p>
<p>K – densitatea medie pentru benzină în</p>	<p>Agenția pentru</p>	<p>60</p>	<p>Din expresia „K – densitatea medie” de exclus</p>	<p>Nu se acceptă</p>

mărire de 758 kg/m ³ sau 1319 litri/tonă, pentru motorină de 845 kg/m ³ sau 1183 litri/tonă și pentru gazul lichefiat de 564 kg/m ³ sau 1773 litri/tonă.	Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței		sintagma „sau 1319 litri/tonă” și „sau 1773 litri/tonă” întrucât ele nu exprimă densitatea.	Autorii au respectat exact prevederile din anexa nr. 2 la Legea 54/2021 în care legiuitorul stabilește că: „K – densitatea tipului de produs petrolier, litri/tonă;” În aceste condiții a fost necesar de respectat atât regulile elementare ale fizicii cât și voința autorului legii.
AC – cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova, exprimată conform K în lei/litru;	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	61	În expresia ”AC-cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul Fiscal al republicii Moldova, exprimată conform K în lei/litru” nu este clară semnificația ”K,,.	Nu se acceptă Autorii au respectat exact prevederile din anexa nr. 2 la Legea 54/2021 în care legiuitorul stabilește că: „AC – cota accizelor aplicată în conformitate cu Codul fiscal al Republicii Moldova, lei/litru;” În aceste condiții a fost necesar de respectat atât prevederile Codului Fiscal care de fapt stabilește cotele accizelor în lei/tona cât și voința autorului legii.
Pct. 12 din proiectul Metodologiei. ”12. Valoarea marjelor la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru primul semestru, semestrul de bază de aplicare a Metodologiei (MC_b) se calculează și se aprobă de către	Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței	62	În pct. 12 Secțiunea 3 MARJELE LA COMERCIALIZAREA PRODUSELOR PETROLIERE , este necesar de introdus semnificația termenului ”AC _{b-5} ”.	Se acceptă. Reieșind din necesitatea descrierii exacte a unor indicatori care urmează a fi utilizați la calcularea valorilor marjelor, punctul 12 din

<p>Agenzie la nivelul mediu sumar, trimestrial, al profitului și cheltuielilor proprii ale tuturor participanților la piața cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, conform următoarei formule:</p> $MC_b = PM_{b-5} - (PL_{b-5} + AC_{b-5} + TVA_{b-5})$ <p>unde:</p> <p>PM_{b-5} - prețul mediu efectiv, trimestrial, de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, a gazului lichefiat, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>PL_{b-5} - valoarea mediei, trimestriale, a cotațiilor medii Gasoline Prem Unleaded 10ppmS FOB Med Cargo, ULSD 10ppmS FOB Med Cargo, și FOB Ex-Refinery/Storage, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei;</p> <p>TVA_{b-5} - cota taxei pe valoarea adăugată aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul fiscal al Republicii Moldova.”</p>				<p>Metodologie, după descrierea componentei „PL_{b-5}” va fi suplinit cu următorul text:</p> <p>„ AC_{b-5} - cota accizelor aplicată, trimestrial, pentru 5 ani precedenți primului an de valabilitate a Metodologiei, în conformitate cu Codul Fiscal al Republicii Moldova;”</p>
<p>Pct. 14 din proiectul Metodologiei. ”14. Mărimea marjei se calculează și se aprobă semestrial de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, dar aceasta nu poate fi mai mare decât media marjelor de comercializare ale operatorilor de pe piața</p>	<p>Agencia pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței</p>	<p>63</p>	<p>La pct. 14 nu este explicat factorul ”II”.</p>	<p>Nu considerăm necesar de explicat suplimentar un simplu symbol matematic, deoarece în caz contrar ar fi necesar de explicat și celelate simboluri care se conțin în proiectul</p>

<p>produselor petroliere. Pentru fiecare semestru următor „n”, marjele stabilite pentru semestrul de bază se ajustează conform formulelor:</p> $MC_{(n)} = MC_b \times \prod(1 - e) \quad \text{sau}$ $MCan_{(n)} = MCan_b \times \prod(1 - e),$ <p>unde: e – indicele de sporire a eficienței pieței produselor petroliere.”</p>				<p>Metodologiei precum „+” „-” „=” „*” „/”, etc.</p>
<p>Pct. 22 din proiectul Metodologiei. ”22. Titularii de licență pentru importul și comercializarea produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, sunt obligați să prezinte lunar, rapoartele privind prețurile și cheltuielile medii aferente activității desfășurate, conform formularelor aprobate de către Agenție.”</p>	<p>Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței</p>	<p>64</p>	<p>La pct. 22 din Secțiunea 4. APLICAREA PREȚURILOR LA PRODUSELE PETROLIERE sintagma ”prețurile și cheltuieli medii aferente” de înlocuit cu următoarea sintagmă ”prețurile medii și cheltuieli aferente”.</p>	<p>Nu se acceptă Schimbarea sintagmei nu schimbă în esența pct. 22 deoarece indicatorii raportați sunt stabiliți în formularele aprobate de către Agenție</p>